

The Project Gutenberg eBook of Salome en Een Florentijnsch Treurspel, by Oscar Wilde

This ebook is for the use of anyone anywhere in the United States and most other parts of the world at no cost and with almost no restrictions whatsoever. You may copy it, give it away or re-use it under the terms of the Project Gutenberg License included with this ebook or online at www.gutenberg.org. If you are not located in the United States, you'll have to check the laws of the country where you are located before using this eBook.

Title: Salome en Een Florentijnsch Treurspel

Author: Oscar Wilde

Translator: P. C. Boutens

Release Date: June 23, 2009 [EBook #29208]

Language: Dutch

Credits: Produced by André Engels and the Online Distributed Proofreading Team at <https://www.pgdp.net>

*** START OF THE PROJECT GUTENBERG EBOOK SALOME EN EEN FLORENTIJSCH
TREURSPEL ***

OPMERKINGEN VAN DE BEWERKER

De tekst in dit bestand wordt weergegeven in de originele, verouderde spelling. Er is geen poging gedaan de tekst te moderniseren.

Overduidelijke inconsistenties, druk- en spelfouten in het origineel zijn gecorrigeerd; deze zijn voorzien van een dunne rode stippellijn, waarbij de Brontekst via een zwevende pop-up beschikbaar is. In de advertenties is alleen dubbele of ontbrekende interpunctie gecorrigeerd.

Een overzicht van de aangebrachte correcties is te vinden aan [het eind van dit bestand](#).

SALOME

[1]

[2]

[3]

**XXWERELDXX
BIBLIOTHEEK**
ONDER·LEIDING·VAN·L·SIMONS

OSCAR WILDE
SALOME
EN
**EEN FLORENTIJSCH
TREURSPEL**

GEAUTORISEERDE VERTALING
DOOR
D^R. P. C. BOUTENS

HET RECHT VAN VERTOONEN VOORBEHOUDEN
VOLGENS DE WET OP HET AUTEURSRECHT

UITGEGEVEN·DOOR·DE
MAATSCHAPPIJ·VOOR
GOEDE·EN·GOEDKOOPE
LECTUUR-AMSTERDAM

**WERELD
BIBLIOTHEEK**
ONDER·LEIDING·VAN·L·SIMONS

OSCAR WILDE

SALOME

EN

**EEN FLORENTIJSCH
TREURSPEL**

GEAUTORISEERDE VERTALING
DOOR

D^R. P. C. BOUTENS

HET RECHT VAN VERTOONEN VOORBEHOUDEN
VOLGENS DE WET OP HET AUTEURSRECHT

UITGEGEVEN·DOOR·DE
MAATSCHAPPIJ·VOOR
GOEDE·EN·GOEDKOOPE
LECTUUR-AMSTERDAM

HERODES ANTIPAS, Tetrarch van Judaia;
JOKANAÄN, een profeet;
DE JONGE SYRIËR, hoofdman der lijfwacht;
TIGELLINUS, een jong Romein;
EEN KAPPADOKIËR;
EEN NUBIËR;
EERSTE SOLDAAT;
TWEEDE SOLDAAT;
DE PAGE VAN HERODIAS;
JODEN, NAZAREËRS, ENZ.;
EEN SLAAF;
NAÄMAN, de beul;
HERODIAS, vrouw van Herodes;
SALOME, dochter van Herodias;
DE SLAVINNEN VAN SALOME.

[6]

[7]

SALOME

Tooneel: een ruim terras voor de groote feesthal in het paleis van Herodes. Soldaten staan geleund aan de balustrade. Rechts een reusachtige trap. Links, op den achtergrond, een oude waterput met een groen bronzen kraag. De maan schijnt helder.

DE JONGE SYRIËR: Hoe zeer schoon is de Prinses Salome vanavond!

DE PAGE VAN HERODIAS: Let op de maan. De maan lijkt wonder vreemd. Zij doet aan als een vrouw die opkomt uit een graf. Zij gelijkt op een doode vrouw. Het is alsof zij speurt naar andere dooden.

DE JONGE SYRIËR: Ja, zij lijkt wonder vreemd. Zij gelijkt op een kleine prinses die een gelen sluier draagt en wier voetjes van zilver zijn. Zij gelijkt op een prinses wier voetjes zijn als kleine witte duiven... Het is alsof zij danst.

DE PAGE VAN HERODIAS: Zij is als een doode vrouw. Zij beweegt zich heel langzaam. (*Gedruisch in de feesthal.*)

EERSTE SOLDAAT: Wat een getier! Wie zijn die huilende wilde-beesten?

TWEEDE SOLDAAT: De Joden. Die zijn altijd zoo. Zij twisten over hun godsdienst.

EERSTE SOLDAAT: Waarom twisten zij over hun godsdienst?

TWEEDE SOLDAAT: Ik weet niet. Ze doen niet anders... Zoo verzekeren de Farizeërs dat er engelen zijn, en de Sadduceërs zeggen dat de engelen niet bestaan. [8]

EERSTE SOLDAAT: Ik vind het belachelijk over zulke dingen te twisten.

DE JONGE SYRIËR: Hoe zeer schoon is de Prinses Salome vanavond!

DE PAGE VAN HERODIAS: Gij ziet voortdurend naar haar. Gij ziet te veel naar haar. Het is gevaarlijk menschen op zulk een wijze aan te zien... Daar komt licht een ongeluk uit voort.

DE JONGE SYRIËR: Zij is zeer schoon vanavond.

EERSTE SOLDAAT: De Tetrarch ziet somber.

TWEEDE SOLDAAT: Ja, hij ziet somber.

EERSTE SOLDAAT: Hij ziet naar iets.

TWEEDE SOLDAAT: Hij ziet naar iemand.

EERSTE SOLDAAT: Naar wien ziet hij?

TWEEDE SOLDAAT: Ik weet niet.

DE JONGE SYRIËR: Hoe zeer bleek is de Prinses! Ik heb haar nooit zoo bleek gezien. Zij is als de weërschijn van een witte roos in een zilveren spiegel.

DE PAGE VAN HERODIAS: Gij doet beter niet naar haar te zien. Gij ziet te veel naar haar.

EERSTE SOLDAAT: Herodias heeft den beker van den Tetrarch gevuld.

DE KAPPADOKIËR: Is dat de Koningin Herodias, zij die de zwarte mitra draagt bestikt met parelen, en wier haren blauw gepoederd zijn?

EERSTE SOLDAAT: Ja, dat is Herodias, de vrouw van den Tetrarch.

TWEEDE SOLDAAT: De Tetrarch houdt veel van wijn. Hij bezit drie soorten wijn. Een, die komt [9]

uit het eiland Samothrake. Die is zoo purper als de mantel van Caesar.

DE KAPPADOKIËR: Ik heb Caesar nooit gezien.

TWEEDE SOLDAAT: Een anderen, die komt uit de stad Kypros. Die is geel als goud.

DE KAPPADOKIËR: Ik houd veel van goud.

TWEEDE SOLDAAT: En de derde is een wijn uit Sicilia. Die wijn is rood als bloed.

DE NUBIËR: De goden van mijn land houden veel van bloed. Tweemaal in 't jaar offeren wij hun jongemannen en maagden: vijftig jongemannen en honderd maagden. Maar het schijnt dat wij hun nooit genoeg geven; want zij zijn zeer hard voor ons.

DE KAPPADOKIËR: In mijn land zijn nu geen goden meer: de Romeinen hebben hen verjaagd. Er zijn er die zeggen dat zij gevlucht zijn in de bergen, maar ik geloof het niet. Ik ben drie nachten lang op de bergen geweest en heb hen overal gezocht. Ik heb hen niet gevonden. In het eind heb ik hen bij hunne namen geroepen, en zij zijn niet verschenen. Ik denk dat zij dood zijn.

EERSTE SOLDAAT: De Joden aanbidden een god dien men niet kan zien.

DE KAPPADOKIËR: Dat kan ik niet begrijpen.

EERSTE SOLDAAT: Eigenlijk gelooven zij enkel in dingen die men niet kan zien.

DE KAPPADOKIËR: Dat lijkt mij volslagen belachelijk.

DE STEM VAN JOKANAÄN: Na mij komt een ander die sterker is dan ik, wien ik niet waardig ben den riem zijner schoenen te ontbinden. Als hij komt, zullen de dorstige plaatsen zich verheugen. Zij zullen bloeien als de lelie. De oogen der blinden zullen het daglicht zien, en de ooren van de dooven zullen geopend worden. Het jonggeboren kind zal zijn hand steken in het hol van den draak, en zal de leeuwen leiden bij hunne manen.

[10]

TWEEDE SOLDAAT: Beveel hem te zwijgen. Hij zegt altijd onzinnige dingen.

EERSTE SOLDAAT: Toch niet. Het is een heilig man. Ook is hij zeer zachtmoedig. Elken dag breng ik hem zijn eten: hij bedankt mij altijd.

DE KAPPADOKIËR: Wie is het?

EERSTE SOLDAAT: Het is een profeet.

DE KAPPADOKIËR: Hoe is zijn naam?

EERSTE SOLDAAT: Jokanaän.

DE KAPPADOKIËR: Waar komt hij vandaan?

EERSTE SOLDAAT: Uit de woestijn, waar hij zich voedde met sprinkhanen en wilden honing. Hij was bekleed met kemelshaar en rondom zijn lendenen droeg hij een lederen gordel. Hij was zeer woest om te zien. Een groote schare volgde hem. Hij had zelfs discipelen.

DE KAPPADOKIËR: Waar spreekt hij over?

EERSTE SOLDAAT: Dat kunnen wij nooit uitmaken. Soms zegt hij schrikwekkende dingen, maar het is onmogelijk te begrijpen wat hij zegt.

DE KAPPADOKIËR: Mag men hem zien?

EERSTE SOLDAAT: Neen. De Tetrarch heeft het streng verboden.

DE JONGE SYRIËR: De Prinses heeft haar gelaat verborgen achter haar waaijer! Haar kleine blanke handjes bewegen zich als duiven die vliegen naar den duiventil. Zij gelijken op witte vlinders. Zij zijn volkomen als witte vlinders.

DE PAGE VAN HERODIAS: Wat hebt gij daarmee van-doen? Waarom ziet gij naar haar? Gij doet beter niet naar haar te zien... Daar komt nog een ongeluk uit voort.

DE KAPPADOKIËR (*wijzend naar den waterput*): Wat een zonderlinge gevangenis!

TWEEDE SOLDAAT: Het is een oude waterput.

[11]

DE KAPPADOKIËR: Een oude waterput! Dat moet erg ongezond zijn.

TWEEDE SOLDAAT: Toch niet. De broeder van den Tetrarch bij-voorbeeld, zijn oudere broeder, de eerste man van de Koningin Herodias, is twaalf jaren lang daarin opgesloten geweest. Hij is er niet van gestorven. In het eind is hij nog moeten geworgd worden.

DE KAPPADOKIËR: Geworgd? Wie heeft dat durven doen?

TWEEDE SOLDAAT (*wijzend naar den beul, een reusachtigen neger*): Hij daar. Naäman.

DE KAPPADOKIËR: Was hij niet bevreesd?

TWEEDE SOLDAAT: Wel neen. De Tetrarch heeft hem den ring gezonden.

DE KAPPADOKIËR: Welken ring?

TWEEDE SOLDAAT: Den ring des doods. Dus was hij niet bevreesd.

DE KAPPADOKIËR: Toch is het een verschrikkelijk ding een koning te worgen.

EERSTE SOLDAAT: Waarom? Koningen hebben maar één hals, net als iedereen.

DE KAPPADOKIËR: Het lijkt mij een verschrikkelijk ding.

DE JONGE SYRIËR: De Prinses staat op! Zij gaat weg van tafel! Zij ziet zeer ontstemd. Ah, zij komt dezen kant uit. Ja, zij komt hier naar ons. Wat is zij bleek! Nooit heb ik haar zoo bleek gezien...

DE PAGE VAN HERODIAS: Zie niet naar haar. Ik bid u, zie niet naar haar.

DE JONGE SYRIËR: Zij is als een duif die verdoold is... Zij is als een narcis die siddert op den wind... Zij gelijkt op een zilveren bloem.

SALOME (*komt op*): Ik blijf niet. Ik kan niet blijven. Waarom kijkt de Tetrarch mij voortdurend aan met zijn molsoogen onder zijn bevende oogleden?... Het is zonderling dat de man van mijne moeder mij op die wijze aanziet. Ik weet niet wat dat beduidt... Eigenlijk weet ik het wel.

[12]

DE JONGE SYRIËR: Gij hebt zoeven het feest verlaten, Prinses?

SALOME: Hoe zuiver is de lucht hier! Hier kan ik adem halen! Daarbinnen zijn Joden uit Jerusalem, die elkander verscheuren om hun belachelijke ceremoniën, en barbaren die niets doen dan drinken en hun wijn spillen op den vloer, en Grieken uit Smyrna met hun geverfde oogen en geblankette wangen, en hun haren gebrand in gewonden krullen, en stilzwijgende sluwe Aigyptenaren met hun graveelen nagels en hun rosse mantels, en lompe zwaarwichtige Romeinen met hun onbeschaafde spraak. O, ik verfoei de Romeinen! Het zijn gemeene lieden die zich willen voordoen als groote heeren.

DE JONGE SYRIËR: Zult gij u niet nederzetten, Prinses?

DE PAGE VAN HERODIAS: Waarom spreekt gij haar aan? Waarom ziet gij naar haar?... O, daar staat een ongeluk te gebeuren.

SALOME: Welk een genot de maan te zien! Zij gelijkt een klein geldstuk. Of wel, een heel kleine zilveren bloem. De maan is koud en kuisch... Ik weet zeker dat zij maagd is. Zij heeft de schoonheid van een maagd. Zij heeft zich nooit verontreinigd. Zij heeft zich nooit aan mannen overgegeven zooals de andere godinnen.

DE STEM VAN JOKANAÄN: De Heere is gekomen! De zoon des menschen is gekomen. De kentauren hebben zich verscholen in de rivieren, en de sirenen hebben de rivieren verlaten en legeren onder de bladeren in de wouden.

SALOME: Wie was het, die daar riep?

[13]

TWEEDE SOLDAAT: De profeet, Prinses.

SALOME: O de profeet! Voor wien de Tetrarch bevreesd is?

TWEEDE SOLDAAT: Daar weten wij niets van, Prinses. Het was de profeet Jokanaän.

DE JONGE SYRIËR: Vergunt gij mij uw draagstoel te gebieden, Prinses? Het is overschoon in den tuin.

SALOME: Hij zegt afschuwelijke dingen over mijn moeder, niet-waar?

TWEEDE SOLDAAT: Wij begrijpen nooit wat hij zegt, Prinses.

SALOME: Ja, hij zegt afschuwelijke dingen van haar.

SLAAF: Prinses, de Tetrarch verzoekt u terug te keeren naar het feest.

SALOME: Ik ga daar niet terug.

DE JONGE SYRIËR: Vergeef mij, Prinses, indien gij niet terugkeerde, zoû er mogelijk een ongeluk gebeuren.

SALOME: Is hij een oud man, deze profeet?

DE JONGE SYRIËR: Prinses, het ware beter terug te keeren. Vergun mij dat ik u naar binnen leide.

SALOME: Is deze profeet een oud man?

EERSTE SOLDAAT: Neen, Prinses, hij is een zeer jong man.

TWEEDE SOLDAAT: Men is er niet zeker van. Er zijn er die zeggen dat het Elias is.

SALOME: Wie is Elias?

TWEEDE SOLDAAT: Een overoud profeet uit dit land, Prinses.

SLAAF: Welk antwoord mag ik brengen aan den Tetrarch van de Prinses?

DE STEM VAN JOKANAÄN: Verblijd u niet, gij land van Palaestina, omdat de roede van hem die u sloeg, gebroken is. Want uit het zaad der slang zal een basilisk voortkomen, en wat daaruit geboren zal worden, zal de vogelen verslinden.

[14]

SALOME: Welk een zonderlinge stem! Ik heb lust met hem te spreken.

EERSTE SOLDAAT: Ik vrees dat het onmogelijk is, Prinses. De Tetrarch wil niet dat iemand met hem spreekt. Hij heeft zelfs den Hoogepriester verboden met hem te spreken.

SALOME: Ik wil met hem spreken.

EERSTE SOLDAAT: Het is onmogelijk, Prinses.

SALOME: Ik wil het.

DE JONGE SYRIËR: Ware het niet beter, Prinses, terug te keeren naar het feest?

SALOME: Haalt den profeet te voorschijn.

EERSTE SOLDAAT: Wij durven niet, Prinses.

SALOME (*nadert den waterput en kijkt er in af*): Hoe donker is het daar beneden! Het moet vreeselijk zijn in een zoo zwarten put! Het gelijkt op een graf... (*tot de soldaten*.) Hebt gij mij niet verstaan? Brengt hem te voorschijn. Ik wil hem zien.

TWEEDE SOLDAAT: Prinses, ik bid u, vraag zoo iets niet van ons.

SALOME: Gij laat mij wachten?

EERSTE SOLDAAT: Prinses, ons leven behoort u, maar wat gij ons vraagt, kunnen wij niet doen... En dan, behoort gij dit niet aan ons te vragen.

SALOME (*ziet den jongen Syriër aan*): Ah!

DE PAGE VAN HERODIAS: O, wat gaat er gebeuren? Ik weet zeker dat er een ongeluk gaat gebeuren.

SALOME (*nadert den jongen Syriër*): Gij zult dit doen voor mij, niet-waar, Narraboth? Gij zult dit doen voor mij. Ik ben altijd vriendelijk voor u geweest. Niet-waar, gij zult dit doen voor mij? Ik wil hem maar even zien, dezen zonderlingen profeet. Men heeft zooveel over hem gesproken. Ik heb den Tetrarch zoo vaak over hem hooren spreken. Ik denk dat de Tetrarch bevreesd voor hem is. Ik weet zeker dat hij bevreesd voor hem is ... Zijt ook gij, Narraboth, bevreesd voor hem? [15]

DE JONGE SYRIËR: Ik ben niet bevreesd voor hem, Prinses. Ik ben niet bevreesd voor eenig mensch. Maar de Tetrarch heeft uitdrukkelijk verboden het deksel van dezen put op te lichten.

SALOME: Gij zult dit doen voor mij, Narraboth, en morgen als ik voorbijkom in mijn draagstoel onder de poort van de verkoopters van afgodsbeelden, zal ik voor u een kleine bloem laten vallen, een kleine groene bloem.

DE JONGE SYRIËR: Prinses, ik kan het niet doen, ik kan niet.

SALOME (*zij glimlacht*): Gij zult dit doen voor mij, Narraboth. Gij weet wel dat gij dit voor mij doen zult. En morgen als ik in mijn draagstoel voorbijkom over de brug van de koopers van afgodsbeelden, zal ik u aanzien door de moeselines sluiers, ik zal u aanzien, Narraboth, misschien zal ik naar u glimlachen. Zie mij aan, Narraboth. Zie mij aan. O gij weet wel dat gij doen zult wat ik u vraag. Gij weet het wel, niet-waar? ... *Ik weet dat gij het doen zult.*

DE JONGE SYRIËR (*hij wenkt den derden soldaat*): Haal den profeet te voorschijn. De Prinses Salome wenscht hem te zien.

SALOME: Ah!

DE PAGE VAN HERODIAS: O, hoe vreemd ziet de maan! Zij is als de hand eener doode die zich zoekt te dekken met een lijkkleed.

DE JONGE SYRIËR: Ja, zij ziet zeer vreemd. Zij is als een kleine prinses wier oogen van amber zijn. Door de moeselines wolken glimlacht zij als een kleine prinses. [16]

(*De profeet komt op uit den waterput. Salome ziet hem aan en treedt achteruit.*)

JOKANAÄN: Waar is hij wiens beker met verfoeiselen vol is? Waar is hij die bestemd is te sterven in een zilveren kleed voor de oogen van het gansche volk? Zegt hem dat hij hier komt om te hooren de stem van hem die geroepen heeft in de woestijn en in de paleizen der koningen.

SALOME: Van wien spreekt hij?

DE JONGE SYRIËR: Dat kan men nooit uitmaken, Prinses.

JOKANAÄN: Waar is zij die de afbeeldselen van mannen gezien heeft geschilderd op den wand, Chaldeeusche mannen geteekend met bonte omtrekken, en zich overgegeven heeft aan den lust harer oogen en gezanten gezonden heeft naar Chaldaia?

SALOME: Nu spreekt hij van mijn moeder.

DE JONGE SYRIËR: O neen, Prinses.

SALOME: Ja, hij spreekt van mijn moeder.

JOKANAÄN: Waar is zij die zich gegeven heeft aan de hoofdmannen der Assyriërs, die zwaardriemen dragen om hun lendenen, en op hun hoofden tiara's van onderscheiden verven? Waar is zij die zich gegeven heeft aan de jonge mannen uit Aegypte, die bekleed zijn met fijn linnen en paars purper, die schilden dragen van goud en helmen van zilver, en wier lichamen geweldig zijn? Zegt haar dat zij oprijze van het leger harer onkuischheid, van haar overspelig leger, opdat zij hoore de woorden van hem die den weg des Heeren bereidt; opdat zij zich bekeere van hare zonden. Hoewel zij zich nimmer bekeeren zal, maar blijven zal in hare verfoeiselen, zegt haar te komen; want de roede des Heeren is in zijne hand. [17]

SALOME: Deze mensch is verschrikkelijk. Hij is verschrikkelijk.

DE JONGE SYRIËR: Ik bid u, Prinses, blijf niet hier.

SALOME: Vooral zijn oogen zijn verschrikkelijk. Ze zijn als zwarte gaten door fakkels gebrand in een Tyrisch wandtapijt. Zij zijn als zwarte holen waar draken wonen, als de zwarte spelonken van Aegypte, waar de draken hun toevlucht vinden. Zij zijn als zwarte meren verontrust door fantastische manen ... Denkt gij dat hij nog meer spreken zal?

DE JONGE SYRIËR: Blijf niet hier, Prinses, ik bid u, blijf niet hier.

SALOME: Hoe zeer mager is hij ook! Hij gelijkt op een dun ivoren standbeeld. Hij is als een zilveren standbeeld. Ik weet zeker dat hij even kuisch is als de maan. Hij gelijkt op een zilveren lichtstraal. Zijn lichaam moet heel koel aanvoelen, als ivoor... Ik wil hem dichterbij zien.

DE JONGE SYRIËR: Neen, neen, Prinses!

SALOME: Ik moet hem dichterbij zien.

DE JONGE SYRIËR: Prinses! Prinses!

JOKANAÄN: Wie is deze vrouw die mij aanziet? Ik wil niet dat zij mij aanziet. Waarom ziet zij mij aan met haar gouden oogen onder haar vergulde oogleden? Ik weet niet wie zij is. Ik wil het niet weten. Zegt haar dat zij heenga. Tot haar gaan mijn woorden niet.

SALOME: Ik ben Salome, de dochter van Herodias, de Prinses van Judaia.

JOKANAÄN: Terug! Dochter van Babel! Nader niet den uitverkorene des Heeren. Uwe moeder heeft de aarde vervuld met den wijn harer ongerechtigheden, en de roep harer zonden is opgeklimmen tot de ooren van God.

SALOME: Spreek voort, Jokanaän. Uw stem maakt mij dronken als wijn.

DE JONGE SYRIËR: Prinses! Prinses! Prinses!

SALOME: Spreek voort. Spreek voort, Jokanaän, en zeg mij wat ik moet doen.

JOKANAÄN: Nader mij niet, dochter van Sodom, maar bedek uw gelaat met een sluier, en strooi asch op uw hoofd, en ga naar de woestijn en zoek den zoon des menschen.

SALOME: Wie is hij, de zoon des menschen? Is hij even schoon als gij, Jokanaän?

JOKANAÄN: Terug, terug! Ik hoor in het paleis het slaan der vleugelen van den engel des doods.

DE JONGE SYRIËR: Prinses, ik smeed u, ga terug naar binnen.

JOKANAÄN: Engel des Heeren, wat doet gij hier met uw zwaard? Wien zoekt gij in dit onrein paleis? ... De dag van hem die sterven zal in een kleed van zilver, is nog niet gekomen.

SALOME: Jokanaän!

JOKANAÄN: Wie noemt mijn naam?

SALOME: Jokanaän! Ik ben verliefd op uw lichaam. Uw lichaam is blank als de leliën op de weide die de maaier nimmer heeft gemaaid. Uw lichaam is blank als de sneeuw die ligt op de bergen, als de sneeuw die ligt op de bergen van Judaia, en die nederdaalt in de valleien. De rozen in den tuin van de koningin van Arabia zijn niet zoo blank als uw lichaam. Noch de rozen in den tuin van de koningin van Arabia noch de voeten van den dageraad, die trippen over de hoogste boombladeren, noch de borsten van de maan als zij rust tegen de borsten van de zee ... daar is niets in de wereld zoo blank als uw lichaam.—Laat mij toe uw lichaam aan te raken.

JOKANAÄN: Terug, dochter van Babel! Door de vrouw is het kwaad in de wereld gekomen. Spreek niet tot mij. Ik wil niet naar u hooren. Ik hoor alleen naar de woorden van den Heere God.

SALOME: Uw lichaam is afzichtelijk. Het is als het lichaam van een melaatsche. Het is als een gepleisterde wand waar adders hebben gekropen, als een gepleisterde wand waar schorpioenen hun nest hebben gemaakt. Het is als een gewit graf dat vol is van walgelijke dingen. Uw lichaam is afschuwelijk, het is afschuwelijk!... Op uwe haren ben ik verliefd, Jokanaän. Uw haren zijn als trossen druiven, als de trossen donkere druiven die afhangen van de wijnstokken van Edom in het land der Edomieten. Uwe haren zijn als de cederen van den Libanon, als de groote cederen van den Libanon, die schaduw geven aan de leeuwen en aan de roovers die zich willen verschuilen voor het daglicht. De lange donkere nachten, de nachten waarin de maan zich niet vertoont, waarin de sterren bevreesd zijn, zijn niet zoo zwart. De stilte die woont in de wouden, is niet zoo zwart. Er is niets in de wereld zoo zwart als uwe haren ... Laat mij toe uwe haren aan te raken.

JOKANAÄN: Terug, dochter van Sodom! Raak mij niet aan. Ontwijk niet den tempel van den Heere God.

SALOME: Uw haren zijn afschuwelijk. Zij zijn bedekt met slijk en stof. Zij zijn als een kroon van doornen, die zij geplaatst hebben op uw voorhoofd. Zij zijn als een wrong zwarte slangen die kronkelen om uwen hals. Ik bemin uwe haren niet ... Op uw mond ben ik verliefd, Jokanaän. Uw mond is als een scharlaken band om een toren van ivoor. Hij is als een granaatappel opengesneden met een ivoren mes. De granaatappelbloemen die bloesemen in de tuinen van Tyros en die rooder zijn dan de rozen, zijn niet zoo rood. De roode schetteringen der trompetten, die de komst der koningen verkondigen en den vijand vrees aanjagen, zijn niet zoo rood. Uw mond is rooder dan de voeten van hen die den wijn treden in de wijnpersbakken. Hij is rooder dan de voeten der duiven die verblijven in de tempels en gevoed worden door de priesters. Hij is rooder dan de voeten van hem die terugkeert uit het woud waar hij een leeuw heeft verslagen en vergulde tijgers heeft gezien. Uw mond is als een koraaltak dien visschers gevonden hebben in de schemering der zee en dien zij bewaren voor de koningen. Hij is als het vermiljoen dat de Moabieten vinden in de mijnen van Moab en dat de koningen hun afkopen. Hij is als de boog van den koning der Perzen, die geverfd is met vermiljoen en die hoornen heeft van koraal. Daar is niets in de wereld zoo rood als uw mond ... Laat mij toe uw mond te kussen.

JOKANAÄN: Nimmer, dochter van Babel! Dochter van Sodom, nimmer!

SALOME: Ik zal uw mond kussen, Jokanaän. Ik zal uw mond kussen.

DE JONGE SYRIËR: Prinses, Prinses, gij die zijt als een bundel myrrhe, gij die zijt de duif der duiven, zie dien mensch niet aan, zie hem niet aan! Spreek niet zulke woorden tot hem. Ik kan ze niet verduren Prinses, Prinses, zeg zulke dingen niet.

SALOME: Ik zal uw mond kussen, Jokanaän.

DE JONGE SYRIËR: O! (*Hij doodt zich en valt neêr tusschen Salome en Jokanaän.*)

DE PAGE VAN HERODIAS: De jonge Syriër heeft zich gedood! De jonge hoofdman heeft zich gedood! Ik had hem een doosje met reukwerk gegeven en ooringen gewerkt in zilver, en nu heeft hij zich gedood! Heeft hij niet voorspeld dat er een ongeluk ging gebeuren? Ik heb het zelf voorspeld, en nu is het gebeurd. Ik wist wel dat de maan speurde naar een doode, maar ik wist niet dat hij het was, dien zij zocht. O, waarom heb ik hem niet verborgen voor de maan? Als ik hem verborgen had in een spelonk, zou zij hem niet gezien hebben.

[18]

[19]

[20]

[21]

EERSTE SOLDAAT: Prinses, de jonge hoofdman heeft zich zoeven gedood.

SALOME: Laat toe dat ik uw mond kus, Jokanaän.

JOKANAÄN: Zijt gij niet bevreesd, dochter van Herodias? Heb ik u niet gezegd dat ik in het paleis gehoord had het slaan der vleugelen van den engel des doods, en is niet de engel gekomen?

SALOME: Laat mij uwen mond kussen.

JOKANAÄN: Dochter van echtbreuk, er is slechts één mensch die u redden kan: hij van wien ik u gesproken heb. Ga hem zoeken. Hij bevindt zich in een schip op de zee van Galilaia en spreekt tot zijne discipelen. Kniel neder aan den zoom der zee en roep hem bij zijn naam. Als hij tot u komt, en hij komt tot allen die hem roepen, buig u ter aarde aan zijne voeten en vraag hem vergeving uwer zonden.

SALOME: Laat mij uwen mond kussen.

JOKANAÄN: Wees vervloekt, dochter eener overspelige moeder, wees vervloekt.

SALOME: Ik zal uwen mond kussen, Jokanaän.

JOKANAÄN: Ik wil u niet aanzien. Ik zal u niet aanzien. Gij zijt vervloekt, Salome, gij zijt vervloekt. (*Hij daalt af in den waterput.*)

SALOME: Ik zal uwen mond kussen, Jokanaän, ik zal uwen mond kussen.

EERSTE SOLDAAT: Wij moeten het doode lichaam laten wegbrengen. De Tetrarch ziet niet gaarne lijken behalve de lijken van hen die hij zelf gedood heeft.

DE PAGE VAN HERODIAS: Hij was mijn broeder, hij was mij nader dan een broeder. Ik heb hem een doosje gegeven, dat reukwerk bevatte, en een agaten ring dien hij altijd aan zijn vinger droeg. Des avonds plachten wij te wandelen aan den oever der rivier en tusschen de amandelboomen. Dan verhaalde hij mij van zijn land. Hij sprak altijd zeer zacht. De klank van zijn stem was als de klank van de fluit eens fluitspelers. Ook hield hij er veel van naar zich-zelf te zien in de rivier. Ik heb hem daar nog verwijt van gemaakt.

[22]

TWEEDE SOLDAAT: Gij hebt gelijk. Wij moeten het lijk verbergen. Het is beter dat de Tetrarch het niet ziet.

EERSTE SOLDAAT: De Tetrarch zal hier niet komen. Hij komt nooit op het terras. Hij is te bevreesd voor den profeet.

(*Herodes en Herodias komen op met hun gevolg.*)

HERODES: Waar is Salome? Waar is de Prinses? Waarom is zij niet teruggekeerd aan het feestmaal zooals ik haar bevolen had?—O, daar is zij.

HERODIAS: Gij moet haar niet aanzien. Gij ziet haar voortdurend aan!

HERODES: De maan ziet zeer vreemd vanavond. Ziet de maan niet zeer vreemd? Zij is als een liefdeskranke vrouw, een liefdeskranke vrouw die overal naar minnaars omzoekt. Ook is zij naakt. Zij is geheel naakt. De wolken trachten haar te bekleeden, maar zij wil niet. Zij waggelt door de wolken als een beschonken vrouw. Ik weet zeker dat zij naar minnaars zoekt. Waggelt zij niet als een beschonken vrouw? Zij gelijkt op een liefdeskranke vrouw, niet-waar?

HERODIAS: Wel neen. De maan lijkt op de maan en op niets anders. Laten wij weër naar binnen gaan... Gij hebt hier niets te maken.

HERODES: Ik blijf hier! Manasse, spreid tapijten daar. Steekt fakkels aan. Brengt de tafelen van jaspis. De lucht is hier kostelijk. Brengt anderen wijn. Ik wil nog drinken met mijne gasten. Aan de gezanten van Caesar moeten wij alle eer bewijzen.

[23]

HERODIAS: Niet ter wille van hen blijft gij hier.

HERODES: Ja, de lucht is kostelijk. Kom, Herodias, onze gasten wachten ons. Wee, mijn voet is uitgegleden! Mijn voet is uitgegleden in bloed! Een slecht voortteeken. Een zeer slecht voortteeken. Hoe komt hier bloed?... En dit lijk? Wat doet dit lijk hier? Denkt gij dat ik ben als de koning van Aegypte, die nooit een feest geeft zonder een lijk te vertoonen aan zijne gasten? Wiens lijk is dit? Ik wil er niet naar zien.

EERSTE SOLDAAT: Het is onze hoofdman, Heer. Het is de jonge Syriër, dien gij pas vóór drie dagen hoofdman gemaakt hebt.

HERODES: Ik heb geen bevel gegeven om hem te dooden.

TWEEDE SOLDAAT: Hij heeft zich-zelf gedood, Heer.

HERODES: Om wat reden? Ik had hem hoofdman gemaakt.

TWEEDE SOLDAAT: Wij weten niet, Heer. Maar hij heeft zich-zelf gedood.

HERODES: Dat lijkt mij zonderling. Ik dacht dat alleen Romeinsche wijsgeeren zich-zelf doodden. Niet-waar, Tigellinus, de wijsgeeren te Rome doodden zich-zelf?

TIGELLINUS: Er zijn er die zich doodden, Heer. Dat zijn de Stoicijnen. Het zijn erg onbeschaafde menschen. Het zijn zeer belachelijke menschen. Ik voor mij vind hen zeer belachelijk.

HERODES: Ik ook. Het is belachelijk zich te dooden.

TIGELLINUS: Iedereen te Rome spot met hen. De Keizer heeft een satire tegen hen geschreven, die overal wordt gedeclameerd.

HERODES: Heeft de Keizer een satire tegen hen geschreven? Caesar is wonderbaarlijk. Daar is

niets wat hij niet kan... Het is zonderling dat de jonge Syriër zich heeft gedood. Ik betreur dat dit geschied is. Ik betreur het zeer. Want hij was schoon om te zien. Hij was zelfs zeer schoon. Hij had zeer smachtende oogen. Ik herinner mij hoe ik hem smachtend heb zien kijken naar Salome. In waarheid, ik vond toen dat hij een weinig te veel naar haar zag.

HERODIAS: Daar zijn anderen die te veel naar haar zien.

HERODES: Zijn vader was een koning. Ik heb hem uit zijn koninkrijk verdreven. En van zijn moeder, die een koningin was, hebt gij eene slavin gemaakt, Herodias. Dus was hij hier als het ware mijn gast. Daarom had ik hem hoofdman gemaakt. Ik betreur het dat hij dood is... Maar waarom hebt gij het lijk hier gelaten? Brengt het weg van hier. Ik wil het niet zien.... Brengt het weg.... (*Men draagt het lijk weg.*) Het is koud hier. Er is wind hier. Niet-waar, er is wind?

HERODIAS: Neen. Er is geen wind.

HERODES: Zeker, er is wind... En ik hoor in de lucht als het slaan van vleugelen, als het slaan van reusachtige vleugelen. Hoort gij niet?

HERODIAS: Ik hoor niets.

HERODES: Nu hoor ik het zelf ook niet meer. Maar ik heb het gehoord. Het was ongetwijfeld de wind. Nu is het voorbij. Maar neen, ik hoor het weêr. Hoort gij niet? Het is volkomen als het slaan van vleugelen.

HERODIAS: Ik zeg u dat er niets is. Gij zijt onwel. Laten wij naar binnen gaan.

HERODES: Ik ben heel wel. Uw dochter is veeleer onwel. Nooit heb ik haar zoo bleek gezien.

HERODIAS: Gij moet haar niet aanzien, zeg ik u.

HERODES: Geeft mij wijn. (*Men brengt wijn.*) Salome, kom en drink een weinig wijn met mij. Ik heb hier een uitgelezen wijn. Caesar zelf heeft hem mij gezonden. Doop er uw roode lipjes in, en dan zal ik den beker ledigen.

SALOME: Ik ben niet dorstig, Tetrarch.

HERODES: Hoort gij hoe uw dochter mij antwoordt?

HERODIAS: Ik vind dat zij groot gelijk heeft. Waarom ziet gij haar voortdurend aan?

HERODES: Brengt mij vruchten. (*Men brengt vruchten.*) Salome, kom en eet een vrucht met mij. Ik zie gaarne den beet uwer tandjes in een vrucht. Bijt een klein stukje uit deze vrucht, en dan zal ik eten wat overschiet.

SALOME: Ik ben niet hongerig, Tetrarch.

HERODES: Gij ziet hoe gij uw dochter hebt opgevoed.

HERODIAS: Mijn dochter en ik stammen uit een koninklijk geslacht. Maar uw grootvader hoedde kameelen! Ook was hij een roover!

HERODES: Gij liegt!

HERODIAS: Gij weet zeer wel dat ik de waarheid spreek.

HERODES: Salome, kom hier naast mij zitten. Ik zal u den troon uwer moeder geven.

SALOME: Ik ben niet vermoeid, Tetrarch.

HERODIAS: Gij ziet hoe zij over u denkt.

HERODES: Brengt mij... Wat wil ik ook weêr? Ik weet het niet... O, ik herinner mij...

DE STEM VAN JOKANAÄN: De tijd is gekomen! Wat ik voorzegd heb, is geschied, zegt de Heere God. De dag waarvan ik gesproken heb, is gekomen.

HERODIAS: Beveel hem te zwijgen. Ik wil zijn stem niet hooren. Deze mensch braakt altijd smaadredenen tegen mij uit.

HERODES: Hij heeft niets tegen u gezegd. Bovendien is hij een zeer groot profeet.

HERODIAS: Ik geloof niet aan profeten. Kan een mensch zeggen, wat in de toekomst zal gebeuren? Niemand weet dat. Bovendien hoont hij mij altijd. Maar ik geloof dat gij bevreesd voor hem zijt. Ik weet zeer wel dat gij bevreesd voor hem zijt.

HERODES: Ik ben niet bevreesd voor hem. Daar is niemand voor wien ik bevreesd ben.

HERODIAS: Het is zoo, gij zijt bevreesd voor hem. Indien gij niet bevreesd voor hem waart, waarom levert gij hem niet over aan de Joden die al zes maanden lang hem opeischen?

EEN JOOD: Inderdaad, Heer, het zoû beter zijn hem aan ons over te leveren.

HERODES: Genoeg hierover. Ik heb u reeds mijn antwoord gegeven. Ik wil hem niet aan u overleveren. Hij is een man die God heeft gezien.

EERSTE JOOD: Dat is onmogelijk. Niemand heeft God gezien sinds den profeet Elias. Hij is de laatste die God gezien heeft. In dezen tijd verschijnt God niet meer. God verbergt zich. Dientengevolge komen groote rampen over ons land.

ANDERE JOOD: Eigenlijk weet men niet of de profeet Elias werkelijk God gezien heeft. Het was veeleer maar de schaduw van God, die hij gezien heeft.

DERDE JOOD: God verbergt zich nooit. Hij verschijnt voortdurend en in alle dingen. God is in het booze als in het goede.

VIERDE JOOD: Zeg dat niet. Het is een zeer gevaarlijke leer. Het is een leer die komt uit de scholen van Alexandria, waar men Grieksche wijsbegeerte onderwijst. En de Grieken zijn heidenen. Zij zijn zelfs niet besneden.

VIJFDE JOOD: Men kan niet zeggen hoe God werkt; zijn wegen zijn zeer geheimzinnig. Mogelijk is wat wij het booze noemen, het goede, en wat wij het goede noemen, het booze. Daar is niets dat men zeker weet. Wij moeten ons noodzakelijk aan alles onderwerpen. God is zeer geweldig. Hij breekt de sterken tezamen met de zwakken. Hij kent geen aanzien des persoons.

[27]

EERSTE JOOD: Dat is waar. God is schrikkelijk. Hij breekt de zwakken en de sterken zooals een man koren breekt in een mortier. Maar deze mensch heeft God nooit gezien. Niemand heeft God gezien sinds den profeet Elias.

HERODIAS: Gebied hun te zwijgen. Zij vervelen mij.

HERODES: Maar ik heb hooren zeggen dat Jokanaän niemand anders is dan uw profeet Elias.

EERSTE JOOD: Dat is niet mogelijk. Sinds de dagen van den profeet Elias zijn drie honderd jaren.

HERODES: Er zijn er die zeggen dat hij de profeet Elias is.

EEN NAZAREËR: Ik weet zeker dat hij de profeet Elias is.

EERSTE JOOD: Neen, hij is de profeet Elias niet.

DE STEM VAN JOKANAÄN: De dag is gekomen, de dag des Heeren, en ik hoor op de bergen de voeten van hem die de Heiland der wereld wezen zal.

HERODES: Wat beteekent dat? De Heiland der wereld?

TIGELLINUS: Het is een titel dien Caesar zich geeft.

HERODES: Maar Caesar komt niet naar Judaia. Ik heb gisteren brieven uit Rome ontvangen. Er stond niets daarvan in. En gij, Tigellinus, die gedurende den winter te Rome zijt geweest, gij hebt daarvan niets hooren verluiden, niet-waar?

TIGELLINUS: Inderdaad, Heer, ik heb er niet van hooren spreken. Ik verklaarde u enkel den titel. Het is een van Caesars titels.

HERODES: Caesar zou niet kunnen komen. Hij is jichtig. Hij heeft, zegt men, voeten als die van een elephant. Ook zijn er staatsbelangen die het beletten. Hij die Rome verlaat, verliest Rome. Hij zal niet komen. Toch, Caesar is meester. Hij zal komen als hij wil. Maar ik denk niet dat hij komen zal.

[28]

EERSTE NAZAREËR: Niet van Caesar heeft de profeet gesproken, Heer.

HERODES: Niet van Caesar?

EERSTE NAZAREËR: Neen, Heer.

HERODES: Van wien heeft hij dan gesproken?

EERSTE NAZAREËR: Van den Messias die gekomen is.

EERSTE JOOD: De Messias is niet gekomen.

EERSTE NAZAREËR: Hij is gekomen, en hij doet overal wonderen.

HERODIAS: Ha! ha! Wonderen! Ik geloof niet aan wonderen. Ik heb er te veel gezien. (*Tot den page:*) Mijn waaier.

EERSTE NAZAREËR: Deze mensch doet waarachtige wonderen. Zoo bij gelegenheid van een huwelijk dat plaats vond in een vlek van Galilaia, een vrij groot vlek, heeft hij water in wijn veranderd. Menschen die er bij waren, hebben het mij verteld. Ook heeft hij twee melaatschen die zaten voor de poort van Capernaüm, genezen enkel door hen aan te raken..

TWEEDE NAZAREËR: Neen, het waren twee blinden die hij genezen heeft te Capernaüm.

EERSTE NAZAREËR: Neen, het waren melaatschen. Maar hij heeft ook blinden genezen, en men heeft hem op een berg zien spreken met engelen.

EEN SADDUCEËR: Engelen bestaan niet.

EEN FARIZEËR: Er bestaan wel engelen, maar ik geloof niet dat deze mensch met hen gesproken heeft.

EERSTE NAZAREËR: Een groote schare heeft hem met engelen zien spreken.

EEN SADDUCEËR: Niet met engelen.

[29]

HERODIAS: Hoe deze menschen mij ergeren! Zij zijn stompzinnig. Zij zijn volslagen stompzinnig. (*Tot den page:*) Hier, mijn waaier. (*De page geeft haar den waaier.*) Gij staat te droomen. Gij doet beter niet te droomen. Het is ziekelijk om te staan droomen. (*Zij slaat den page met haar waaier.*)

TWEEDE NAZAREËR: Ook is er nog het wonder met het dochttertje van Jairus.

EERSTE NAZAREËR: Zeker. Dat staat vast. Men kan het niet ontkennen.

HERODIAS: Die menschen zijn krankzinnig. Zij hebben zich aan de maan vergaapt. Zeg hun dat zij zwijgen.

HERODES: Wat is dat, het wonder met het dochttertje van Jairus?

EERSTE NAZAREËR: Het dochttertje van Jairus was dood. Hij heeft haar opgewekt.

HERODES: Hij wekt de dooden op?

EERSTE NAZAREËR: Ja, Heer, hij wekt de dooden op.

HERODES: Ik wil niet dat hij dat doet. Ik verbied hem dat te doen. Ik sta niemand toe de dooden op te wekken. Zoekt dezen mensch op en zegt hem dat ik hem niet toesta de dooden op te

wekken. Waar is deze mensch op het oogenblik?

TWEEDE NAZAREËR: Hij is overal, Heer, maar het is zeer moeilijk hem te vinden.

EERSTE NAZAREËR: Men zegt dat hij op het oogenblik in Samaria is.

EERSTE JOOD: Men ziet licht dat deze de Messias niet is, wanneer hij in Samaria is. Tot de Samaritanen zal de Messias niet komen. De Samaritanen zijn vervloekt. Zij offeren niet in den tempel.

TWEEDE NAZAREËR: Hij heeft vóór enkele dagen Samaria verlaten. Ik geloof dat hij op dit oogenblik in de omstreken van Jerusalem is.

EERSTE NAZAREËR: Neen, daar is hij niet. Ik kom juist terug van Jerusalem. Men heeft daar in twee maanden niets van hem gehoord.

HERODES: Het komt er niet op aan! Maar zorgt dat gij hem uitvindt, en zegt hem uit mijn naam dat ik hem niet toesta de dooden op te wekken. Water in wijn veranderen, de melaatschen en de blinden genezen,—dat alles mag hij doen als hij wil. Ik heb daar niets tegen. In waarheid vind ik dat de melaatschen genezen een goed werk is. Maar ik sta hem niet toe de dooden op te wekken... Het zoû schrikkelijk zijn als de dooden terugkwamen.

DE STEM VAN JOKANAÄN: Wee de onkuische, de overspelige vrouw! Wee de dochter van Babel met haar gouden oogen en haar vergulde oogleden. Hoort wat de Heere God zegt. Laat tegen haar opkomen een menigte mannen. Laat het volk steenen opnemen en haar steenigen...

HERODIAS: Gebied hem te zwijgen.

DE STEM VAN JOKANAÄN: Dat de hoofdliden der krijgsbenden haar doorsteken met hunne zwaarden, dat zij haar verpletteren onder hunne schilden.

HERODIAS: Neen maar het is schandelijk!

DE STEM VAN JOKANAÄN: Zoo zal ik de boosheid wegdoen van het aangezicht der aarde, en alle vrouwen zullen leeren hare verfoeiselen niet na te volgen.

HERODIAS: Hoort gij wat hij tegen mij zegt? Laat gij uwe gemalin honen?

HERODES: Hij heeft uw naam niet genoemd.

HERODIAS: Wat doet dat? Gij weet wel dat hij mij zoekt te honen. En ik ben uw gemalin, niet-waar?

HERODES: Voorzeker, waarde en edele Herodias, gij zijt mijn gemalin, en voordien waart gij de gemalin van mijn broeder.

HERODIAS: Gij hebt mij uit zijn armen weggerukt.

HERODES: Het is waar, ik was de sterkste... maar laten wij daarover niet spreken. Ik wil daarover niet spreken. Om oorzaak daarvan heeft de profeet woorden van verschrikking gesproken. Om oorzaak daarvan zal er nog een ongeluk gebeuren. Laten wij er niet over spreken... Edele Herodias, wij vergeten onze gasten. Vul mijn beker, mijn beminde. Vult met wijn de groote zilveren bekers en de groote glazen bekers. Ik wil drinken op Caesar. Er zijn Romeinen hier, en wij moeten drinken op Caesar.

ALLEN: Caesar! Caesar!

HERODES: Merkt gij niet op hoe bleek uw dochter is?

HERODIAS: Wat hebt gij daarmee van-doen of zij bleek is of niet?

HERODES: Ik heb haar nooit zoo bleek gezien.

HERODIAS: Gij doet beter haar niet aan te zien.

DE STEM VAN JOKANAÄN: In dien dag zal de zon zwart worden als een haren zak, en de maan zal worden als bloed, en de sterren zullen van den hemel neêrvallen op de aarde als onrijpe vijgen afvallen van een vijgeboom, en de koningen der aarde zullen bevreesd zijn.

HERODIAS: Ha! Ha! Dien dag zoû ik wel eens willen zien, waarvan hij spreekt, wanneer de maan zal worden als bloed en de sterren op de aarde zullen vallen als onrijpe vijgen. Deze profeet spreekt als een beschonken man... Maar ik kan den klank van zijn stem niet uitstaan. Ik verfoei zijn stem. Gebied dat hij zwijge.

HERODES: Neen, neen. Ik begrijp niet wat hij gezegd heeft, maar het is mogelijk een voorspelling.

HERODIAS: Ik geloof niet in voorspellingen. Hij spreekt als een dronken man.

HERODES: Misschien is hij dronken van den wijn van God.

HERODIAS: Wat wijn is dat, de wijn van God? Uit welken wijngaard komt hij? In welken wijnpersbak kan men hem vinden?

HERODES: (*Hij laat geen oog meer af van Salome.*) Tigellinus, toen gij laatstelijk te Rome waart, heeft de Keizer u toen gesproken over...?

TIGELLINUS: Waarover, Heer?

HERODES: Waarover? Ah, ik heb een vraag tot u gericht, niet-waar? Ik ben vergeten wat ik wilde vragen.

HERODIAS: Gij ziet weêr mijn dochter aan. Gij moet haar niet aanzien. Dat heb ik u reeds gezegd.

HERODES: Gij zegt niets anders.

[30]

[31]

[32]

HERODIAS: Ik zeg het nog eens.

HERODES: En de herstelling van den tempel, waarvan men zooveel gesproken heeft? Zal daar nu iets voor gedaan worden? Men zegt, niet-waar, dat het voorhangsel van het heilige der heiligen verdwenen is?

HERODIAS: Gij zelf hebt het weggenomen. Gij weet niet meer wat gij zegt. Ik wil hier niet langer blijven. Laten wij naar binnen gaan.

HERODES: Salome, dans voor mij.

HERODIAS: Ik wil niet dat zij danst.

SALOME: Ik heb geen lust tot dansen, Tetrarch.

HERODES: Salome, dochter van Herodias, dans voor mij.

HERODIAS: Laat haar met rust.

HERODES: Ik gelast u te dansen, Salome.

SALOME: Ik zal niet dansen, Tetrarch.

HERODIAS (*lachend*): Gij ziet hoe gehoorzaam zij u is.

HERODES: Het is mij om 't even of zij danst of niet. Het is mij om 't even. Ik voel mij gelukkig vanavond. Ik voel mij zeer gelukkig. Ik heb mij nooit zoo gelukkig gevoeld.

[33]

EERSTE SOLDAAT: De Tetrarch ziet somber. Niet-waar, hij ziet somber?

TWEEDE SOLDAAT: Ja, hij ziet somber.

HERODES: Hoe zoû ik mij niet gelukkig voelen? Caesar die de meester der wereld is, die meester van alles is, is mij zeer genegen. Hij heeft mij pas geschenken van groote waarde gezonden. Ook heeft hij mij beloofd naar Rome te dagen den koning van Kappadokia, die mijn vijand is. Mogelijk zal hij hem te Rome kruisigen. Caesar kan alles doen wat hij wil. Hij is heer en meester. Dus, gij ziet, ik heb het recht mij gelukkig te voelen. Er is niets ter wereld dat mijn vreugde bederven kan.

DE STEM VAN JOKANAÄN: Hij zal gezeten zijn op zijn troon. Hij zal bekleed zijn met purper en scharlaken. In zijne hand zal hij een gouden beker dragen vol van zijne godslasteringen. En de engel des Heeren zal hem slaan. Hij zal door de wormen gegeten worden.

HERODIAS: Gij hoort wat hij van u zegt. Hij zegt dat gij door de wormen zult gegeten worden.

HERODES: Hij spreekt niet van mij. Hij zegt nooit iets tegen mij. Van den koning van Kappadokia spreekt hij, van den koning van Kappadokia, die mijn vijand is. Die zal door de wormen gegeten worden. Niet ik. Nooit heeft de profeet iets tegen mij gezegd behalve dat ik verkeerd deed de gemalin van mijn broeder tot gemalin te nemen. Mogelijk heeft hij gelijk. Inderdaad zijt gij onvruchtbaar.

HERODIAS: Ik ben onvruchtbaar, ik? En gij zegt dat, gij die voortdurend mijn dochter aanziet, gij die haar zoeven hebt willen doen dansen voor uw genoegen? Het is belachelijk zoo iets te zeggen. Ik heb een kind gebaard. Gij hebt nooit een kind verwekt, zelfs niet bij een uwer slavinnen. Niet ik ben onvruchtbaar, maar gij.

[34]

HERODES: Houd u stil. Ik zeg u dat gij onvruchtbaar zijt. Gij hebt mij geen kind geschonken, en de profeet zegt dat ons huwelijk geen waarachtig huwelijk is. Hij zegt dat het een overspelig huwelijk is, dat ongeluk zal aanbrengen ... Ik vrees dat hij gelijk heeft. Ik voel dat hij gelijk heeft. Maar het is nu het oogenblik niet om daarover te spreken. Op het oogenblik wil ik uitsluitend gelukkig zijn. In waarheid ben ik het. Ik ben zeer gelukkig. Er is niets dat mij ontbreekt.

HERODIAS: Ik ben blijde dat gij in zoo goede stemming zijt vanavond. Het is uw gewoonte niet. Maar het wordt laat. Laten wij naar binnen gaan. Bedenk dat wij morgen bij zonsopgang allen op jacht gaan. Aan de gezanten van Caesar moeten wij alle eer bewijzen, niet-waar?

TWEEDE SOLDAAT: Hoe somber ziet de Tetrarch.

EERSTE SOLDAAT: Ja, hij ziet somber.

HERODES: Salome, Salome, dans voor mij. Ik smeed u, dans voor mij. Ik ben droefgestemd vanavond. Ja, ik ben buitengewoon droefgestemd vanavond. Toen ik hier kwam, ben ik uitgeleden in bloed, wat een slecht voortteken is, en ik heb gehoord, ik weet zeker dat ik gehoord heb het slaan van vleugelen in de lucht, het slaan van reusachtige vleugelen. Ik weet niet wat dat beteekenen moet. Ik ben droefgestemd vanavond. Daarom dans voor mij. Dans voor mij, Salome, ik smeed er u om. Als gij voor mij danst, kunt gij mij vragen wat gij wilt en ik zal het u geven. O dans voor mij, Salome, en ik zal u geven alles wat gij mij vraagt, zelfs tot de helft van mijn koninkrijk.

SALOME (*staat op*): Gij zult mij geven al wat ik vraag, Tetrarch?

HERODIAS: Dans niet, mijne dochter.

HERODES: Alles, tot de helft van mijn koninkrijk.

SALOME: Gij zweert het, Tetrarch?

[35]

HERODES: Ik zweer het, Salome.

HERODIAS: Mijn dochter, dans niet.

SALOME: Waarbij zweert gij, Tetrarch?

HERODES: Bij mijn leven, bij mijn kroon, bij mijne goden. Al wat gij wilt zal ik u geven, tot de helft van mijn koninkrijk, als gij voor mij danst. O, Salome, dans voor mij.

SALOME: Gij hebt gezworen, Tetrarch.

HERODES: Ik heb gezworen, Salome.

SALOME: Alles wat ik vraag, tot de helft van uw koninkrijk?

HERODIAS: Dans niet, mijne dochter.

HERODES: Tot de helft van mijn koninkrijk. Gij zoudt bovenmate schoon zijn als koningin, Salome, indien het u behaagde de helft van mijn koninkrijk te vragen. Zoû zij niet bovenmate schoon zijn als koningin?... O, het is koud hier, daar is een ijskoude wind, en ik hoor... Waarom hoor ik in de lucht dat slaan van vleugelen? Het is alsof er een vogel, een groote zwarte vogel is, die omvliegt boven het terras. Waarom kan ik dien vogel niet zien? Het slaan zijner vleugelen is verschrikkelijk. De wind dien zijn vleugelen maken, is verschrikkelijk. Het is een kille wind ... Neen, het is volstrekt niet koud. Integendeel, het is zeer warm. Het is te warm. Ik ben benauwd. Schenkt water op mijn handen. Geeft mij sneeuw te eten. Maakt mijn mantel los. Snel, snel, maakt mijn mantel los ... Neen. Laat wezen. Het is mijn krans die mij hindert, mijn krans van rozen. De bloemen zijn als vuur. Zij nebben mijn voorhoofd verschroeid. (*Hij rukt zich den krans van het hoofd en werpt hem neêr op de tafel.*) Ah, ik kom weêr op adem. Hoe rood zijn die bloembladen! Zij zijn als vlekken bloed op het tafellaken. Het is van geen belang. Men moet geen zinnebeelden vinden in al wat men ziet. Dat maakt het leven onmogelijk. Men doet beter te zeggen dat bloedvlekken even schoon zijn als rozembladen. Dat zoû veel beter zijn... Maar laten wij daarvan niet spreken. Nu voel ik mij gelukkig. Ik voel mij zeer gelukkig. Ik heb het recht mij gelukkig te voelen, niet-waar? Uw dochter gaat voor mij dansen. Niet-waar, gij gaat voor mij dansen, Salome? Gij hebt beloofd voor mij te dansen.

[36]

HERODIAS: Ik wil niet dat zij danst.

SALOME: Ik zal dansen voor u, Tetrarch.

HERODES: Gij hoort wat uw dochter zegt. Zij zal voor mij dansen. Gij hebt groot gelijk, Salome, dat gij voor mij danst. En wanneer gij hebt gedanst, vergeet niet te vragen al wat gij wilt. Al wat gij wilt zal ik u geven, tot de helft van mijn koninkrijk. Ik heb het gezworen, niet-waar?

SALOME: Gij hebt gezworen, Tetrarch.

HERODES: En ik heb nooit mijn woord gebroken. Ik behoor niet tot hen die hun woord breken. Ik weet niet wat liegen is. Ik ben de slaaf van mijn woord, en mijn woord is het woord eens konings. De koning van Kappadokia liegt altijd, maar hij is geen waarachtig koning. Hij is een lafaard. Ook is hij mij geld schuldig, dat hij mij niet wil terugbetalen. Hij heeft zelfs mijn afgezanten gehoord. Hij heeft beleedigende woorden gezegd. Maar Caesar zal hem kruisigen wanneer hij te Rome komt. Ik weet zeker dat Caesar hem zal kruisigen. Of anders zal hij sterven gegeten door de wormen. De profeet heeft het voorspeld ... Nu, Salome, waarop wacht gij?

SALOME: Ik wacht dat mijn slavinnen mij reukwateren brengen en de zeven sluiers, en mijne sandalen ontbinden. (*Slavinnen brengen reukwateren en de zeven sluiers en ontbinden de sandalen van Salome.*)

HERODES: Ha, gij gaat dansen op bloote voeten! Dat is goed! Dat is goed! Uw voetjes zullen als witte duiven zijn. Zij zullen gelijken op kleine witte bloemen die wiegen op den boom ... Maar neen. Zij gaat dansen in bloed. Daar ligt bloed op den grond. Ik wil niet dat zij danst in bloed. Het zoû een zeer slecht voortteeken zijn.

[37]

HERODIAS: Wat gaat dat u aan of zij danst in bloed? Gij hebt wel in bloed gewaad ...

HERODES: Wat doet dat er toe voor mij? O zie de maan! Zij is plotseling rood geworden. Zij is zoo rood geworden als bloed. O de profeet heeft het wel voorspeld. Hij heeft voorspeld dat de maan rood zoû worden als bloed. Niet-waar, hij heeft het voorspeld? Gij allen hebt het gehoord. De maan is rood geworden als bloed. Ziet gij niet?

HERODIAS: O ja, ik zie het zeer wel, en de sterren vallen als onrijpe vijgen, niet-waar? En de zon wordt zwart als een haren zak, en de koningen der aarde zijn bevreesd. Dat tenminste kan men zien. Voor eenmaal in zijn leven heeft de profeet de waarheid gezegd. De koningen der aarde zijn bevreesd ... Laten wij nu naar binnen gaan. Gij zijt ziek. Men zal te Rome vertellen dat gij waanzinnig zijt. Laten wij naar binnen gaan, zeg ik.

DE STEM VAN JOKANAÄN: Wie is deze die komt van Edom, die komt van Bozra met zijn kleed geverfd in purper; die straalt in de schoonheid van zijn gewaad, die voorttrekt in zijn groote kracht? Waarom is uw gewaad geverfd in scharlaken?

HERODIAS: Laten wij naar binnen gaan. De stem van dezen mensch is mij ondragelijk. Ik wil niet dat mijn dochter danst terwijl hij telkens zoo roept. Ik wil niet dat zij danst terwijl gij haar op deze wijze aanziet. In één woord, ik wil niet dat zij danst.

HERODES: Rijs niet op, mijn gemalin, mijn koningin, het zoû niet baten. Ik zal niet naar binnen gaan vóór zij gedanst heeft. Dans, Salome, dans voor mij.

[38]

HERODIAS: Dans niet, mijne dochter.

SALOME: Ik ben gereed, Tetrarch. (*Salome danst den dans der zeven sluiers.*)

HERODES: Wonder, wonderschoon! Gij ziet, uw dochter heeft gedanst voor mij. Kom nader, Salome, kom nader en ik zal u uw loon geven. O, ik betaal mijne danseressen goed. U zal ik goed betalen. Ik zal u geven al wat gij wilt. Wat wilt gij, zeg het mij?

SALOME (*knielt neder*): Ik wil dat men mij terstond hier brengt op een zilveren schotel ...

HERODES (*lachend*): Op een zilveren schotel? Zeker, zeker, op een zilveren schotel. Zij is allerbekoorlijkst, niet-waar? Wat wilt gij dat men u brengt op een zilveren schotel, lieve en

schoone Salome, gij die de schoonste zijt van al de dochteren van Judaia? Wat wilt gij dat men u brengen zal op een zilveren schotel? Zeg het mij. Wat het ook moge zijn, men zal het u geven. Mijn schatten behooren u. Wat wilt gij, Salome?

SALOME (*rijst op*): Het hoofd van Jokanaän.

HERODIAS: Ah! dat is wel gezegd, mijne dochter.

HERODES: Neen, neen!

HERODIAS: Wel gezegd, mijne dochter.

HERODES: Neen, neen, Salome. Dat vraagt gij mij niet. Luister niet naar uwe moeder. Zij geeft u altijd verkeerden raad. Gij moet niet naar haar luisteren.

SALOME: Ik luister niet naar mijn moeder. Voor mijn eigen genoegens vraag ik het hoofd van Jokanaän op een zilveren schotel. Gij hebt gezworen, Herodes. Vergeet niet dat gij gezworen hebt.

HERODES: Ik weet wel. Ik heb gezworen bij mijne goden. Ik weet het zeer wel. Maar ik smeeke u, Salome, mij een ander ding te vragen. Vraag mij mijn halve koninkrijk, en ik zal het u geven. Maar vraag mij niet wat gij hebt gevraagd. [39]

SALOME: Ik vraag u het hoofd van Jokanaän.

HERODES: Neen, neen. Ik wil niet.

SALOME: Gij hebt gezworen, Herodes.

HERODIAS: Ja, gij hebt gezworen. Iedereen heeft u hooren zweren. Gij hebt gezworen in 't openbaar.

HERODES: Houd u stil. Tot u spreek ik niet.

HERODIAS: Mijn dochter heeft wel gedaan u het hoofd van dezen mensch te vragen. Hij heeft niet opgehouden mij te smaden. Hij zegt afgrijselijke dingen tegen mij. Men ziet dat zij veel houdt van hare moeder. Geef niet toe, mijne dochter. Hij heeft gezworen, hij heeft gezworen.

HERODES: Houd u stil. Spreek niet tot mij ... Kom, Salome, luister naar rede. Niet-waar, men moet altijd naar rede luisteren? Ik ben nooit hard voor u geweest. Ik heb altijd veel van u gehouden. Mogelijk heb ik te veel van u gehouden. Daarom vraag mij dat niet. Het is afgrijselijk, het is afschuwelijk mij dat te vragen. Ook geloof ik eigenlijk niet dat gij in ernst zijt. Het hoofd van een onthalsden man is weêrzinwekkend om te zien, niet-waar? Het is geen ding dat een maagd behoort aan te zien. Welk genoegens kan dat u geven? Geen enkel. Neen, neen, gij kunt dat niet willen ... Luister een oogenblik naar mij. Ik heb een smaragd, een grooten ronden smaragd, dien de gunsteling van Caesar mij gezonden heeft. Als gij door dezen smaragd kijkt, kunt gij dingen zien, die op grooten afstand gebeuren. Caesar heeft een volmaakt gelijken smaragd bij zich wanneer hij naar den circus gaat. Maar de mijne is grooter. Het is de grootste smaragd ter wereld. Dien wilt gij hebben, niet-waar? Vraag mij dien, en ik zal hem u geven.

SALOME: Ik vraag het hoofd van Jokanaän. [40]

HERODES: Gij luistert niet naar mij, gij luistert niet. Laat mij dan toch spreken, Salome.

SALOME: Het hoofd van Jokanaän.

HERODES: Neen, neen, dat wilt gij niet. Gij zegt dat enkel om mij een oogenblik leed te doen, omdat ik u den geheelen avond heb aangezien. Dat is zoo, ik beken het. Ik heb u den geheelen avond aangezien. Uw schoonheid heeft mij ontroerd. Uw schoonheid heeft mij schrikkelijk ontroerd en ik heb u te veel aangezien. Maar ik zal het niet meer doen. Men moet noch de menschen noch de dingen aanzien. Men moet enkel zien in spiegels. Want spiegels toonen ons slechts maskers... Geeft mij wijn! ik heb dorst... Salome, Salome, laten wij goede vrienden zijn. Zie eens hier ... Wat wilde ik zeggen? Wat was het ook weêr? Ah, ik herinner mij! ... Salome! Neen, kom dichterbij. Ik ben bevreesd dat gij mij weêr niet verstaan zult ... Salome, gij kent mijn witte pauwen, mijn mooie witte pauwen die wandelen in den tuin tusschen de myrten en de hooge cypressen. Hun bekken zijn verguld, en de korrels die zij eten, zijn ook verguld, en hun voeten zijn geverfd met purper. Als zij roepen, komt de regen, en als zij pronken, vertoont de maan zich aan den hemel. Zij gaan twee aan twee tusschen de cypressen en de donkere myrten en elk van hen heeft zijn slaaf om hem te verzorgen. Soms vliegen zij door de boomen, en soms liggen zij op het grasveld en rond den vijver. Daar zijn ter wereld geen andere zoo wonderschoone vogels. Geen koning ter wereld bezit vogels even wonderschoon. Ik weet zeker dat zelfs Caesar zulke mooie vogels niet bezit. Welnu, ik zal u vijftig mijner pauwen geven. Zij zullen u overal volgen, en in hun midden zult gij zijn als de maan in het midden van een groote witte wolk ... Ik zal ze u alle geven. Ik heb er slechts honderd, en daar is geen koning ter wereld, die pauwen als de mijne bezit, maar ik zal ze u alle geven. Gij moet mij enkel ontslaan van mijn woord, en mij niet vragen wat gij mij gevraagd hebt. (*Hij ledigt in één teug zijn beker.*) [41]

SALOME: Geef mij het hoofd van Jokanaän.

HERODIAS: Dat is welgezegd, mijne dochter! Gij, gij zijt belachelijk met uwe pauwen.

HERODES: Houd u stil. Gij doet niet anders dan krijschen. Gij krijscht als een roofvogel. Het gaat niet aan voortdurend zoo te krijschen. Uw stem ergert mij. Houd u stil, zeg ik u ... Salome, bedenk wat gij doet. Deze mensch is wellicht een afgezant van God. Ik weet zeker dat hij een afgezant van God is. Hij is een heilig man. Gods vinger heeft hem beroerd. God heeft schrikkelijke woorden gelegd in zijn mond. In het paleis zoowel als in de woestijn is God altijd met hem ... Tenminste, het is mogelijk. Men kan het niet zeker weten, maar het is mogelijk dat God voor hem en met hem is. Ook zoü mij misschien, als hij stierf, een ongeluk overkomen. In elk

geval heeft hij gezegd dat den dag waarop hij stierf, er iemand een ongeluk zoû overkomen. Dat kan niemand anders bedoelen dan mij. Herinner u, ik ben uitgegleden in bloed toen ik hier kwam. Ook heb ik het slaan van vleugelen gehoord in de lucht. Dat zijn zeer slechte voortekenen. Er waren er nog andere. Ik weet zeker dat er nog andere waren, al heb ik ze niet gezien. Welnu, Salome, gij wilt toch niet dat mij een ongeluk overkomen zal? Dat wilt gij niet. Luister dan toch naar mij.

SALOME: Geef mij het hoofd van Jokanaän.

HERODES: Ziet gij wel? Gij luistert niet naar mij. Maar wees een oogenblik kalm. Ik ben heel kalm. Ik ben volmaakt kalm. Luister. Ik heb kleinoodiën hier verborgen, die zelfs uw moeder nooit gezien heeft, kleinoodiën geheel en al onvergelykelyk. Ik heb een halssnoer van vier rijen parelen. Zij zijn als manen geketend aan zilveren stralen. Zij zijn als vijftig manen gevangen in een net van goud. Een koningin heeft het gedragen op het ivoor harer borsten. Wanneer gij het draagt, zult gij even schoon zijn als een koningin. Ik heb amethysten van twee soorten. De éene soort zijn zwart als wijn. De andere zijn rood als wijn dien men getint heeft met water. Ik heb topazen geel als de oogen der tijgers, en topazen rozerood als de oogen der woudduiven, en topazen groen als de oogen der katten. Ik heb opalen die altijd branden met een ijskoude vlam, en opalen die de geesten der menschen bedroeven en bevreesd zijn voor het donker. Ik heb onyxen die gelijken op de oogappelen eener doode vrouw. Ik heb maansteen die veranderen naarmate de maan verandert, en bleek worden wanneer zij de zon zien. Ik heb saphieren groot als vogeleieren en blauw als blauwe bloemen. De zee vloeit er doorheen, en geen maan komt ooit het blauw harer golven verstoren. Ik heb chrysolithen en beryllen, ik heb chrysoprasen en robijnen, ik heb sardonynen en hyacinthen, en chalcedonen, en ik zal ze u alle geven, ja alle, en ik zal er nog andere dingen aan toevoegen. De koning van India heeft mij pas vier waaiers gezonden gemaakt van papegaaieveëren, en de koning van Numidia een kleed vervaardigd van struisvederen. Ik bezit een kristal dat vrouwen niet veroorloofd is te zien, en dat zelfs jonge mannen niet mogen aanzien dan na met roeden te zijn gegeeseld. In een paarlmoeren kistje heb ik drie wonderbaarlijke turkooizen. Wanneer men hen op zijn voorhoofd draagt, kan men dingen zich verbeelden, die niet bestaan, en wanneer men ze in de hand draagt, kan men vrouwen onvruchtbaar maken. Het zijn schatten van groote waarde. Het zijn schatten die met geen prijs zijn te betalen. En dat is niet alles. In een kistje van ebbenhout heb ik twee bekers van amber, die gelijken op gouden appelen. Als een vijand vergif schenkt in die bekers, worden zij gelijk appelen van zilver. In een kistje ingelegd met amber heb ik sandalen ingelegd met glas. Ik heb mantels die komen uit het land der Seren en armbanden bezet met karbonkels en met graveelsteen, die komen uit de stad Euphrates ... Wat wilt gij nog meer, Salome? Zeg mij wat gij verlangt, en ik zal het u geven. Ik zal u geven al wat gij vraagt, op één ding na. Ik zal u alles geven wat ik bezit, op één leven na. Ik zal u den mantel van den Hoogepriester geven. Ik zal u het voorhangsel geven van het heilige der heiligen.

DE JODEN: Wee! Wee!

SALOME: Geef mij het hoofd van Jokanaän.

HERODES (*hij zinkt neêr op zijn zetel*): Laat men haar geven wat zij vraagt! Wel is zij de dochter harer moeder! (*De eerste soldaat nadert. Herodias haalt van den vinger van den Tetrarch den ring des doods en geeft hem aan den soldaat die hem onmiddellijk aan den beul brengt. De beul ziet ontsteld.*) Wie heeft mijn ring genomen? Daar was een ring aan mijn rechterhand. Wie heeft mijn wijn gedronken? Er was wijn in mijn beker. Hij was vol wijn. Iemand heeft er van gedronken. O, ik ben zeker dat er iemand een ongeluk gaat overkomen. (*De beult daalt af in den waterput.*) Wee, waarom heb ik mijn woord gegeven? Koningen moeten nimmer hun woord geven. Als zij het niet houden, is het vreeselijk. Als zij het houden, is het ook vreeselijk.

HERODIAS: In mijn oogen heeft mijn dochter wel gedaan.

SALOME (*buigt zich over den waterput en luistert*): Er is geen gerucht. Ik hoor niets. Waarom schreeuwt deze mensch het niet uit? O, als iemand mij zocht te dooden, zoû ik schreeuwen, ik zoû het niet dulden ... Sla toe, sla toe, Naäman. Sla toe, zeg ik u ... Neen, ik hoor niets. Het is afgrijselijk stil. Ah, daar is iets op den grond gevallen. Ik heb iets hooren vallen. Het was het zwaard van den beul. Hij is bevreesd, de slaaf! Hij heeft zijn zwaard laten vallen. Hij durft hem niet dooden. Hij is een lafaard, de slaaf! Ik zal soldaten sturen. (*Zij ziet den page van Herodias en wendt zich tot hem.*) Kom hier. Gij waart de vriend van hem die gestorven is, niet-waar? Welnu, daar zijn nog geen dooden genoeg. Zeg den soldaten dat zij afdalen en mij brengen wat ik vraag, wat de Tetrarch mij beloofd heeft, wat mij toebehoort. (*De page deinst terug. Zij richt zich tot de soldaten.*) Komt hier, soldaten. Daalt af in den put en brengt mij het hoofd van dezen mensch. (*De soldaten deinzen terug.*) Tetrarch, Tetrarch, geef bevel aan uwe soldaten mij het hoofd van Jokanaän te brengen. (*Een geweldige zwarte arm, de arm van den beul, steekt op uit den put, op zilveren schotel, het hoofd van Jokanaän. Salome vat het aan. Herodes verbergt zijn gelaat achter zijn mantel. Herodias glimlacht en wuift zich koelte toe. De Nazareërs knielen neder en beginnen te bidden.*) Ah, gij hebt mij niet willen toestaan uwen mond te kussen, Jokanaän. Zie, ik zal hem nu kussen. Ik zal er in bijten met mijne tanden zooals men bijt in een rijpe vrucht. Ja, ik zal uwen mond kussen, Jokanaän. Ik heb het u gezegd, niet-waar? Ik heb het u gezegd. Zie, ik zal hem nu kussen ... Maar waarom ziet gij mij niet aan, Jokanaän? Uw oogen die zoo schrikkelijk waren, die zoo vol waren van toorn en minachting, zijn gesloten. Open uw oogen! Hef uw oogleden op, Jokanaän. Waarom ziet gij mij niet aan? Zijt gij bevreesd voor mij, Jokanaän, dat gij mij niet wilt aanzien? ... En uw tong die was als een roode slang die gift slingert, beweegt zich niet meer, zij zegt nu niets, Jokanaän, de roode adder die zijn venijn over mij spuwde. Het is wonderlijk, niet-waar? Hoe komt het dat de roode adder niet meer beweegt?... Gij hebt mij niet gewild, Jokanaän.

Gij hebt mij verworpen. Gij hebt schandelijke dingen tot mij gezegd. Gij hebt mij behandeld als een boel, als een lichtekooi, mij Salome, de dochter van Herodias, de Prinses van Judaia. Zie nu, Jokanaän, ik leef nog, maar gij zijt dood, en uw hoofd behoort mij toe. Ik kan ermeê doen wat ik wil. Ik kan het aan de honden voorwerpen en aan de vogelen des hemels. Wat de honden overlaten, zullen de vogelen des hemels eten ... O, Jokanaän, Jokanaän, gij zijt de eenige man dien ik heb bemind. Al de overige mannen vervullen mij met afkeer. Maar gij waart schoon. Uw lichaam was als een ivoren zuil op een voetstuk van zilver. Het was een tuin vol duiven en zilveren leliën. Het was een zilveren toren behangen met schilden van ivoor. Niets ter wereld was zoo blank als uw lichaam. Niets ter wereld was zoo zwart als uwe haren. In de gansche wereld was er niets zoo rood als uw mond. Uw stem was een wierookvat dat vreemde geuren verspreidde, en als ik u aanzag, hoorde ik wonderbare muziek! O, waarom hebt gij mij niet aangezien, Jokanaän? Achter uwe handen en uwe vervloekingën hebt gij uw gelaat verborgen. Gij hebt op uw oogen den blinddoek gelegd van hem die zijnen God wil zien. Welnu, gij hebt uwen God gezien, Jokanaän, maar mij, mij ... hebt gij nimmer gezien. Als gij mij gezien hadt, zoudt gij mij bemind hebben. Ik heb u gezien, Jokanaän, en ik heb u bemind. O, hoezeer heb ik u bemind! Ik bemin u nog, Jokanaän. Ik bemin slechts u ... Ik dorst naar uwe schoonheid. Ik honger naar uw lichaam. En geen wijn en geen vruchten kunnen mijn begeerte bevredigen. Wat zal ik nu doen, Jokanaän? Noch de stroomen noch de groote wateren kunnen mijn hartstocht blusschen. Ik was een prinses, en gij hebt mij versmaad. Ik was een maagd, en gij hebt mijn maagdom van mij genomen. Ik was kuisch, en gij hebt mijne aderen gevuld met vuur ... O, o, waarom hebt gij mij niet aangezien, Jokanaän? Als gij mij hadt aangezien, zoudt gij mij bemind hebben. Ik weet dat gij mij zoudt bemind hebben, en de geheimenis der liefde is grooter dan de geheimenis van den dood. Liefde alleen is waard dat men haar aanzie.

[46]

HERODES: Zij is verfoeielijk, uw dochter, zij is allerverfoeielijkst. Wat zij gedaan heeft, is bepaald een zwaar misdrijf. Ik weet zeker dat het een misdrijf is tegen een onbekenden God.

HERODIAS: Ik keur goed wat mijn dochter gedaan heeft. En nu wil ik hier blijven.

HERODES (*staat op*): Ha, hoor de vrouw die gehuwd is in bloedschande! Kom meê! Ik wil niet hier blijven. Kom meê, zeg ik u. Ik ben zeker dat er een ongeluk gaat gebeuren. Manasse, Issaschar, Ozias, dooft de fakkels uit. Ik wil de dingen niet aanzien. Ik wil niet dat de dingen mij aanzien. Bluscht de fakkels uit! Verbergt de maan! Verbergt de sterren! Laten wij ons in ons paleis verschuilen, Herodias. Ik begin bevreesd te worden.

(*De slaven blusschen de fakkels uit. De sterren verdwijnen. Een groote zwarte wolk glijdt voor de maan en bedekt haar volkomen. Het tooneel wordt zeer donker. De Tetrarch begint de trap te bestijgen.*)

DE STEM VAN SALOME: Ah, ik heb uwen mond gekust, Jokanaän, ik heb uwen mond gekust. Daar was een wrange smaak op uwe lippen. Was het de smaak van bloed? ... Maar misschien was het de smaak der liefde. Men zegt dat liefde een wrangen smaak heeft ... Maar wat zoû dat? Wat zoû dat? Ik heb uwen mond gekust, Jokanaän, ik heb uwen mond gekust.

[47]

(*Een maanstraal valt op Salome en belicht haar fel.*)

HERODES (*wendt zich om en ziet Salome*): Doodt die vrouw! (*De soldaten snellen toe en verpletteren onder hunne schilden Salome, dochter van Herodias, prinses van Judaia.*)

EINDE

[48]

[49]

EEN FLORENTIJSCH TREURSPEL

[50]

[51]

PERSONEN:

SIMONE;

BIANCA, Simone's vrouw;

GUIDO BARDI.

[52]

[53]

EEN FLORENTIJSCH TREURSPEL

SIMONE (*komt op*):

Zoo traag, vrouw-lief? Verdient bij zijn tehuiskomst
Uw heer geen rapper welkom? Neem mijn mantel.
Dit pak eerst. Ja, 't is zwaar. 'k Heb niets verkocht,

Dan aan den kardinaal z'n zoon een pels
Dien hij wil dragen, en hij hoopt eerlang,
Wanneer zijn vader sterft... Maar wie is dit?
Ik zie, ge hebt bezoek. Vast een verwant
Die, uit den vreemde pas weêrom, ons huis
Verraste en vond geen gastheer op den dorpel.
'k Vraag u vergiffnis, mijn verwant. Een huis
Zonder den gastheer is maar een leêg ding
En loos van eer; een beker zonder wijn,
Een scheê die door geen lemmet wordt gestijfd,
Een zonverweeûwde tuin en zonder bloemen.
Nog eens, wil verontschuldgen, lieve neef.

BIANCA:

Hij is geen neef van ons en geen verwant.

SIMONE:

Geen neef, en geen verwant? Gij laat mij schrikken.
Wie is het dan die met zoo hoofsche gunst
Zich wel verwaardt ons gastvrijheid te aanvaarden?

GUIDO:

Mijn naam is Guido Bardi.

SIMONE:

Hoe! De zoon van
Firenze's hoogen heer wiens duistre torens,
Als schaadwen door de zilvren maan omdwaald,
Ik elken avond uit mijn venstren zie?
Heer Guido Bardi, gij zijt welkom hier,
En nog eens welkom. 'k Hoop, mijn brave vrouw,
Die wel niet mooi voor 't oog is, maar heel braaf,
Heeft u niet met haar dom gesnap verveeld,
Als vrouwen anders zijn gewoon.

[54]

GUIDO:

Mevrouwe,
Wier schoonheid als een lamp de sterren bluscht
En al de stralen rooft uit Luna's koker,
Heeft mij verwelkomd met zoo zoete hoofscheid
Dat ik, als 't haar en uw behagen is,
Nog vaak uw needrig huis bezoeken zal.
En als uw zaken u naar buiten roepen,
Zal 'k bij haar zitten en haar droefheid troosten,
Dat zij niet al te zeer u missen mag.
Dat's afgesproken, vriend Simone?

SIMONE:

Heer,
Gij doet mij zoo hooge eer aan dat mijn tong
Als die eens slaafs gebonden niet kan uiten
't Woord dat zij wilde. Toch, u niet te danken
Ware al te lomp van mij. En dus ik dank u
Uit mijn harts diepten... Zulke dingen zijn het,
Die een staat samenvoegen, als een prins
Zoo hoog geboren en wel opgebracht
De scheiding van 't partijdig lot vergeet
En naar een eerzaam burgers eerzaam huis
Komt als een eerzaam vriend ... En toch, mijn Heer,
'k Ben te vrijpostig, vrees 'k. Een andren avond,
Hopen wij, zult gij als een vriend hier komen—
Vanavond komt gij om mijn waar te koopen.
Niet-waar? Wat gij begeert, fluweel of zijde,
Ik twijfel niet of 'k heb iets keurigs veil,
Dat uw keus winnen kan. 't Is waar, 't is laat.
Maar arme koopluî zwoegen dag en nacht
Voor schaamle winst. De tolln zijn zoo hoog,
En iedre stad heft weêr haar eigen tol,
Leerjongens zijn niets waard, zelfs vrouwen missen
Verstand en takt, al heeft Bianca hier
Me een rijken klant gebracht vanavond. 't Is zoo,
Niet-waar, Bianca? Maar 'k verdoe mijn tijd.
Waar is mijn pak? Hoort gij? Waar is mijn pak?
Maak 't open, vrouw-lief. Maak de koorden los.
Kniel liever op den grond. Zóo gaat het beter.
Neen, dat is 't niet, het andre. Gauw wat, gauw wat!
Wij mogen onze koopers niet doen wachten:
Dat maakt hen ongeduldig. Ja, dat is het.
Geef het eens hier. Voorzichtig. 't Is héel kostbaar.
Vat het voorzichtig aan... Nu, edel Heer,

[55]

Met uw verlof, 'k heb hier Luccaansch damast,
Een weefsel van puur zilver, en de rozen
Zoo knap gewerkt dat ze enkel geur behoeven
Om 't prat zintuig te paaien. Voel eens, Heer.
Is het niet dun als water, sterk als staal?
De rozen dan? Zijn zij niet mooi geweest?
De heuvelen die meest de roos verwennen,
Te Bellosguardo en te Fiesole,
Strooien in lentes schoot niet zulke kelken;
Of doen zij 't al, hun bloem verwelkt en sterft.
Dat 's 't lot van alle teêr en mooi dat danst
In wind en regen. De Natuur voert zelf
Krijg met haar eigen lieflijkheid en moordt
Haar kindren als Medea. Neen maar, Heer,
Kijk nog eens nader. Hier in dit damast
Is 't altijd zomer, en geen winters tand
Zal ooit dees bloemen knauwen. Iedere el
Betaalde ik met een goudstuk. Goed rood goud,
De vrucht van zuinge zorg.

GUIDO: Brave Simone,
Vermoei u niet. Ik ben meer dan voldaan.
'k Zend morgen u mijn dienaar die u uittelt
Den dubblen prijs.

[56]

SIMONE: Mijn edelmoedige Prins!
Ik kus uw handen. Nu bedenk ik mij:
Een andren schat nog houdt mijn huis verborgen,
Dien gij zien moet. Het is een gala-kleed:
De stof geschoren Venetiaansch fluweel,
Granaatappels 't patroon, iedere pit
Is uit één paarl, de kraag is louter parels
Dicht als in zomeravondstraat de muggen,
En blanker dan de manen die des morgens
Gekken door traliën zien. Een keur-robijn
Gloedt op den haak gelijk een vuren kool.
Zijn Heiligheid bezit niet zulk een steen,
En Indië kan zijn tweelingbroër niet toonen.
De gesp zelf is een allertzeldzaamst kunststuk,
Met schooner werk bekoorde nooit Cellini
Grooten Lorenzo. Nu moet gij hem dragen.
Niemand in stad hier is hem waardiger.
Hij zal u goed staan. Aan den éenen kant
Jaagt slank, in gouden sprongen, een gehoornde
Satyr een nymf van zilver. Aan den andren
Staat Stilte, en in haar hand beurt ze een kristal:
Zij is zoo klein en smal als nietige aar
Die siddert als een vogel overstrijkt,
Toch met zoo'n kunst gesneden dat men denkt,
Zij poost in 't aadmen, ze aêmt.—Waardge Bianca,
Zoû niet dit edel en meest kostbaar kleed
Heer Guido's jeugd goed staan? ... Zeg ook een woord:
U kan hij vast niets weigren, of de prijs al
Eens prinsen losgeld zij. En in de winst
Deelt gij gelijk met mij.

BIANCA: Ben 'k uw leerjongen?
Dat ik om uw fluweelen kleed zoû kwanslen?

[57]

GUIDO:
Schoone Bianca, wees gerust: ik koop
Zijn kleed en alles wat de eerbare koopman
Nog meer kwijt wil. Een prins betaalt zijn losgeld,
En een geluk is 't als een hoog heer valt
In zulk een eedlen vijands blanke handen.

SIMONE:
Ik sta beschaamd. Maar, dus de koop gaat door?
De koop gaat door, niet? Vijftig duizend kronen
Is nauwelijks eigen geld. Maar gij, Heer, geeft
Slechts veertig duizend. Is die som te hoog?
Noem dan uw prijs. Het is eenmaal mijn gril
Om u te zien in dit geweven wonder,
Omkranst door de edelvrouwen van het hof,
Als een bloem tusschen bloemen... 'k Hoor, Heer, dat
Die hooge dames zoo op u vermeld zijn
Dat zij zich om uw Hoogheids gunst verdringen

Als vliegen waar gij gaat. Ook praat men van
Heeren met horens die zij kranig dragen,
Een zonderlinge modegril ...

GUIDO: Simone,
Uw roekeloze tong roept om den breidel.
En dan vergeet gij 't bijzijn van Mevrouw hier
Wier teedere ooren zeker niet gestemd zijn
Op zoo platte muziek.

SIMONE: 't Is waar, 'k vergat het.
Het zal niet meer gebeuren. Maar gij koopt dus,
Mijn goede Heer, het gala-kleed. Niet-waar?
Maar veertig duizend kronen. 'n Bagatel
Voor iemand die Giovanni Bardi's erf is.

GUIDO:
Regel dat morgen met mijn rentmeester
Antonio Costi. 'k Zal hem bij u sturen.
En honderd duizend kronen zult gij hebben
Als dat u dienen kan.

[58]

SIMONE: Wat! Honderd duizend!
Versta 'k goed? Honderd duizend? Op mijn woord,
Dat maakt voor eeuwig en in ieder opzicht
Me uw schuldenaar. Voorwaar, van nu af is
Mijn huis en alles wat mijn huis bevat,
Van u en niemand anders. Honderd duizend?
Mijn hoofd loopt om. Ik zal veel rijker zijn
Dan de andre koopluï samen. Ik zal koopen
Landrijen, gaarden, tuinen. Elk getouw
Zal mijn zijn van Milaan tot in Sicilië
En mijn de paarden die Arabiës zeeën
Bergen in stille grotten ... Eedle Prins,
Deze avond luidt voorgoed mijn liefde in, die
Zoo groot zal blijken dat wat gij me ook vraagt,
U niet geweigerd wordt.

GUIDO: En als 'k eens vroeg
Om blanke Bianca hier?

SIMONE: Gij spreekt in scherts, Heer.
Zij is zoo groot een prins als u niet waardig.
Ze is enkel goed voor huishoudwerk en spinnen.
Niet-waar, vrouw-lief? Het is zoo. Zie maar hier.
Uw rokken wacht u. Zet u neêr en spin.
Een vrouw moet altijd bezig zijn in huis,
Want leedige handen maken 't hart lichtzinnig.
Ga zitten, zeg ik.

BIANCA: Wat moet 'k spinnen?

SIMONE: Spin
Een kleed en verf het purper, dat Verdriet
Mag dragen tot haar troost—een spreij met franjen
Waaronder een onwelkom zuigeling
Onbemerkt kreunen kan—een keurig laken
Kostlijk doorgeurd met reukig kruid, waarin men
Een dood man wikklen kan ... Spin wat gij wilt:
Mij goed.

BIANCA: De brosse draad is afgeknapt,
Het loome wiel is 't eindloos draaien moede,
Het loomer rokken is zijn kluwen zat;
Vanavond spin ik niet.

[59]

SIMONE: Zooals gij wilt,
Maar morgen zult gij spinnen: elke dag
Vindt u voortaan aan 't wiel. Zoo vond Tarquinius
Lucretia. Mooglijk wachtte zoo Lucretia
Tarquinius. Wie zal 't zeggen? Vreemde dingen
Verneem 'k van meenge huisvrouw ... Doch, mijn Heer,
Wat nieuws van buiten? 'k Hoor vandaag in Pisa
Dat enkele koopluï daar uit Engeland
Hun wollewaar goedkooper wilden slijten
Dan wet en recht toestaat, en om gehoor
De Signoria drongen. Is dit reedlijk?
Hoort de éene koopman d'ander te verslinden?
De vreemdeling die in ons land hier zijn brood vindt,
Door afgedwongen voorrecht of door list ons

Te brengen om ons winst?

GUIDO: Moet ik me afgeven
Met koopluï en hun winst? Gij wilt dat ik
Ga twisten voor u met de Signoria?
En 't kleed draag, waarin gij van dwazen koopt
Voor nog onnoozler klanten? Vriend Simone,
Wol inslaan en verkoopen is uw ambt.
Mijn geest speurt ander wild.

BIANCA: Mijn eedle Heer,
Vergeef mijn goeden man hier, bid ik u.
Zijn ziel staat altijd op de markt, zijn hart
Klopt enkel voor den beursprijs van de wol.
Toch is hij braaf voor zijn gewone doen.

(tot Simone:)

En gij, hebt gij geen schaamte? Een hooge prins
Komt hier aan huis, en met misplaatste boudheid
Verveelt ge en ergert hem. Vraag hem vergeving.

[60]

SIMONE:
Dat doe 'k ootmoedig. Praten wij vanavond
Van andre dingen! 'k Hoor, Zijn Heiligheid
Schreef aan den Franschen koning met verzoek
Om over 't sneeuwen schild der Alpen hier
Een vreê te komen stichten, die zal wezen
Erger dan broederkrijg en bloediger
Dan burgerroof en binnenlandsche veeten.

GUIDO:
Bah! wie maalt om dien Franschen koning nog,
Die nimmer komt en altijd praat van komen?
Wat gaat dat mij aan? Ik weet andre dingen
Belangrijker en dichter bij, Simone.

BIANCA:
Gij put 't geduld van onzen hoogen gast uit.
Wat raakt ons Frankrijks koning? Evenveel
Als uw koopluï uit England met hun wol.

.

SIMONE:
O staat het zóo? Is heel dees machtge wereld
Verengd binnen de grenzen dezer kamer
Met maar drie poovre zielen voor bewoners?
Ja, daar zijn oogenblikken dat 't heelal,
Als 't doek in kuip van onbedreven verver,
Tot een handbreed ineenkrimpt, mogelijk is 't
Nu zulk een uur! Goed, laat het zoo'n uur zijn!
Laat dit gering vertrek het hoog tooneel zijn,
Waar koon'ngen sterven en ons schamel leven
De inzet wordt waarom God speelt... Ik weet zelf niet
Waarom 'k zoo spreek. De rit heeft me uitgeput.
En driemaal struikelde mijn paard, een teeken
Dat niemand goeds voorspelt.... Eilacy, Heer,
Welk een armzaalge koop is 's menschen leven,
En op wat rommelmarkt verkoopt men ons!
Als wij geboren worden, weent ons moeder,
Maar om ons dood weent niemand. Neen, niet een.

[61]

(Hij gaat naar den achtergrond.)

BIANCA:
Hoe praat de man als een gemeene kramer!
Ik haat hem, ziel en lijf. Haar bloedloos zegel
Drukte hem lafheid op 't gelaat. Zijn handen
Beven verlamd en bleeker dan het blad van
Peppels in voorjaarswind; een leedge woordstroom
Gudst uit zijn dwazen stotterenden mond
Als water uit een leibuis.

GUIDO: Lieve Bianca,
Hij is uw aandacht noch de mijne waard.
De man is niets dan een heel brave schurk
Vol mooie frasen over levens koopwaar,
Die duurst verkoopt wat hij goedkoopst moet achten,
Een windrig schreeuwer in een weerd van woorden,
Nooit heb 'k zoo'n welbespraakten zot gezien.

BIANCA:

'k Wou dat de dood hem haalde waar hij staat!

SIMONE (*keert zich om*):

Wie noemt daar „Dood”? Dood heeft hier niets te maken.
Wat zaken heeft Dood in zoo'n vroolijk huis
Als dit waar hij alleen een vrouw, een man,
Een vriend tezaam vindt? Laat Dood gaan naar huizen
Waar echtbreuk en gemeenheid toegaan, waar
De vrouw, haar kuischheid en haar man en heer
Moede, 't gordijn wegschuift voor 't huwlijksbed
En in bezoedelde en onteerde lakens
Verboden lusten pleegt. Ja, wel klinkt 't vreemd,
Toch gaat het zoo. Gij kent de wereld niet.
Daarvoor leeft gij te eerbaar en te afgezonderd.
Ik ken haar goed. Ik wou dat 't niet zoo was.
Maar wijsheid komt met winters. Mijn haar grijst,
Geen jeugd warmt meer mijn koude lijf ... Maar basta.
Vanavond is het woord aan Vreugd, en waarlijk,
'k Zoû willen vroolijk zijn als past een gastheer
Die zulk een hoogen ongedachten gast
Op hem vindt wachten... Doch wat 's dit, mijn Heer?
Gij bracht uw luit meê om voor ons te spelen?
Ja, speel wat, lieve Prins. Ben ik vrijpostig,—
Vergeef, maar speel.

[62]

GUIDO:

Vanavond speel ik niet.

Een andren keer, Simone. (*tot Bianca:*) Gij en ik
Tezamen, en geen luistraars dan de sterren
Of de jaloerscher maan.

SIMONE:

Toch toch, mijn Heer!

Ik smeed u, speel iets. Want ik hoor vertellen
Dat door het enkel tokklen eener snaar,
Door ademtocht die zucht langs holle rieten
Of blaast door koelen mond van vaardig brons
Zij die die kunst verstaan, onze arme zielen
Verlossen uit haar kerker. Ook verneem ik:
Zoo vreemde toover schuilt in dit hol speeltuig
Dat onschuld wijnloof vlecht in hare haren
En wulpsch wordt als bacchante. Maar 'k dwaal af.
Ik weet, uw luit is kuisch. En daarom speel:
Verruk met zoete melodie mijne ooren;
Mijn ziel is in een kerker, en haar waanzin
Vraagt medicijn. Help mij verzoeken, Bianca.

BIANCA:

Wees niet bevreesd: ons welbeminde gast
Zal zelf zijn plaats en uur weten te kiezen;
Nu is 't dat uur niet. Gij ontstemt hem slechts
Met uw lomp dringen.

GUIDO:

Eerzame Simone,

Een andren keer. Vanavond ben 'k tevreden
Met de zachte muziek van Bianca's stem,
Die, als zij spreekt, de te verliefde lucht
Bekoort en aardes wanklen kring rondom
Haar schoonheid vastlegt.

[63]

SIMONE:

Vlei haar niet. Zij heeft

Haar deugden als de meeste vrouwen, maar
Schoonheid is een kleinoed dat zij niet draagt.
Misschien is het ook beter. Waarde Heer,
Als gij geen wijzen uit uw luit wilt lokken
Om mijn ziels sombere onrust te bezweren,
Dan drinken we toch saam? Daar staat uw glas nog.
Krijg mij een stoel, Bianca. Sluit de luiken.
Zet er den grooten bout voor. 'k Wil niet hebben
Dat de nieuwsgierge wereld ons genoeg
Beloenschen zoû. En nu, mijn Heer, drink ons
Een toast uit boordevollen beker toe....
Wat is hier deze vlek op 't laken? 't Ziet
Zoo purper als een wond in Christus' zijde.
't Is niets dan wijn? 'k Heb wel eens hooren zeggen:
Waar wijn vergoten wordt, wordt bloed vergoten,—
Maar dat's een dwaas verhaal. Mijn Heer, ik hoop,
Mijn wijn is naar uw smaak. De druif van Napels
Is vurig als zijn bergen. Ons Toscane
Kweekt een onschuldger sap.

GUIDO: Mij mondt het goed,
Brave Simone, en 'k wil met uw verlof
Op schoone Bianca drinken wen haar lippen
Eerst langs den kelk als roode rozeblâren
Glijdend den dronk verzoeten. Proef, Bianca.

(*Bianca drinkt.*)

O al de honing saam van Hybla's bijen
Waar' bitter bij dees teug!—Waarde Simone,
Gij neemt geen deel aan 't feest.

SIMONE: 't Is vreemd, Heer, 'k kan [64]
Vanavond met u eten niet of drinken.
Een booze luim, een koortsigheid van 't bloed,
Dat anders toch bedaard is, een gedachte
Die als een adder rustloos ommekruipt,
Als een krankzinngge sluipt van cel naar cel,
Vergalt mijn smaak en zet mijn lust tot spijs
En drank in walging om. (*Hij gaat terzijde.*)

GUIDO: Lieve Bianca,
Dees kramer maakt mij met zijn praatjes wreevlig.
Ik moet vanhier. Maar morgen kom ik weêr.
Zeg mij hoe laat.

BIANCA: Kom met den vroegsten daagraad
Tot ik u weêrzie, is mijn leven ijdel.

GUIDO:
Laat neêr den middernacht van uwe haren,
In uwer oogen sterren laat mij zien
Mijn beeltnis als in spiegels. Lieve Bianca,
Zij 't slechts een schaduw, o bewaar mij daar,
En kijk naar niets dat niet verzinnebeeldt
Eenge gelijkenis van me. Ik ben naijvrig
Op al wat uw gezicht verlust.

BIANCA: Uw beeld—
O wees gerust—blijft altijd bij mij. Lieve,
Liefde verkeert de meest gewone dingen
In teekenen van zoete erinnering.
Maar kom vóor met zijn schellen zang de leeuwrik
Een wereld wekt van droomers. 'k Zal u wachten
Op het balkon,...

GUIDO: En langs scharlaken ladder
Wier zijden sporten zijn bestikt met paarlen,
Daal, blanken voet na blanken voet, als sneeuw
Op rozenboom, tot me af.

BIANCA: Zooals gij wenscht.
Uw eigen ben 'k in liefde of dood, gij weet het. [65]

GUIDO:
Simone, 't wordt mijn tijd. Ik ga naar huis.

SIMONE:
Zoo gauw? Waarom? Nog luidde van de Domkerk
Niet middernacht. Slaapdronken in hun torens
Liggen de wachten, die de bleeke maan
Plagen met holle horens. Blijf nog wat.
'k Vrees dat we u hier niet zullen wederzien.
En die vrees maakt mijn simpel hart bedroefd.

GUIDO:
Wees niet bezorgd, Simone. Meest standvastig
Zal 'k bliken in mijn vriendschap. Maar vanavond
Ga 'k naar mijn eigen huis, en dat terstond.
Tot morgen, Bianca.

SIMONE: Goed. Uw wensch is wet.
'k Had nog wat langer met u willen praten,
Mijn nieuwe vriend, mijn eerbiedwaarde gast,
Maar dat gaat niet naar 't schijnt. Daar komt nog bij,
'k Twijfel niet of uw vader wacht op u,
Hunkrend naar stem of voetstap. Als 'k het goed heb,
Zijt gij zijn eenig kind? Hij heeft geen ander.
Gij zijt de sier en pijler van zijn huis,
Zijn éene bloem in tuin van louter onkruid.
Uw vaders neven zijn zijn minnaars niet.
Zoo gaat het praatje in stad hier. 'k Wou maar zeggen:

Zij zijn afgunstig op uw erfenis,
Hun gretige oogen schelen naar uw wijngaard
Als Achab keek naar Naboths vetten akker.
Maar dat is enkel 't praatje van een stad
Waar 't vrouwvolk te veel klapt. Goênacht, mijn Heer.
Haal een pijnfakkel, Bianca. De oude trap
Is vol met gaten, en de inhaalge maan
Wordt, als een giergaard, karig met haar stralen,
En bindt voor haar gezicht een tulen masker
Als lichtekooi die uitgaat om een arme
Ziel te verstrikken. Wacht, ik zal u krijgen
Uw zwaard en mantel. Laat mij, goede Heer,
Het is niet meer dan plicht dat'k u bedien,
Die mij den armen burger zooveel eer deedt,
Mijn wijn dronkt en mijn brood braakt en voor ons
Een lieve huisvriend werdt. Mijn vrouw en ik
Zullen nog vaak dees schoonen nacht bepraten
En zijn groote uitkomst. Kijk, wat kostlijk zwaard!
Ferrarisch staal, zoo lenig als een slang,
En zeker doodlijker. Met zoo'n zwaard hoeft
Men in 't gedrang des levens niets te vreezen.
Nooit heb ik zoo'n fijn lemmeet aangeraakt.
Ook ik bezit een zwaard. 't Is nu wat roestig.
Ons, vredemannen, leert men needrigheid
En vele lasten op ons schouders dragen
En niet te morren tegen werelds onrecht
En onrechtmaatge krenkingen verduren.
Dat leeren we en wij vinden bij ons lijden
Voordeel als de geduldge Jood... Toch, 'k weet nog
Hoe eens een roover op den weg naar Padua
Mijn pakpaard nemen wilde, ik liet hem achter
Met afgesneden keel. Ik kan verdragen
Blaam, smaad in 't openbaar, velerlei schande,
Vlijmenden hoon en open schimp, maar hij
Die van mij iets wil dieven wat het mijne is,
Zij 't nog zoo waardeloos, het aarden bord
Waarvan 'k mijn honger stil—wee hem, hij waagt
Bij 't stelen ziel en lijf, en sterven doet hij
Voor 't klein vergrijp. Uit wat vreemd leem zijn wij
Menschen gemaakt!

[66]

GUIDO:

Hoe komt gij zoo te spreken?

SIMONE:

Ik ben benieuwd, Heer Guido, of mijn zwaard
Beter gehard is dan dit staal van u.
Lijkt u de proef? Of is mijn stand te laag
Voor u om uw rapier met 't mijn te kruisen,
In scherts of ernst?

[67]

GUIDO:

Niets zoû mij beter lijken

Dan met naakt lemmeet over u te staan
In scherts of ernst. Geef mij mijn eigen zwaard.
Haal 't uwe. Dees nacht zal het pleit beslechten
Of van den prins of van den koopman 't zwaard
Beter gehard is. Was dat niet uw zeggen?
Haal slechts uw eigen zwaard. Wat draalt gij, man?

SIMONE:

Mijn Heer, van al de hofflijke genaden
Die gij geregend hebt op mijn dor huis,
Is dit de hoogste... Bianca, haal mijn zwaard.
Schuif bank en tafel weg. Wij moeten hebben
Een open kring voor onzen wapenkamp.
Bianca zal wel den fakkel willen houden
Opdat niet wat als scherts bedoeld is, ernst wordt.

BIANCA (*tot Guido*): O dood hem, dood hem!

SIMONE:

Houd den fakkel, Bianca.

(*Zij beginnen te vechten.*)

In stand! Let op! Aha! Gij dacht zoo-waar—?

(*Hij wordt gewond door Guido.*)

Een schram, niets meer. Het licht scheen in mijn oogen.
Kijk niet bedrukt, Bianca. Het is niets.

Uw man bloedt. Het is niets. Krijg een stuk linnen
En bind het rond mijn arm. Neen, niet zoo stijf.
Een beetje lossier, vrouw-lief. En ik bid u,
Wees niet ontdaan. Neen, haal het er weêr af.
Wat let het of ik bloed? (*Hij rukt het verband af.*)
Van voor af aan!

[68]

(*Simone ontwapent Guido.*)

Mijn eedle Heer, gij ziet dat ik gelijk had.
Mijn zwaard is fijner staal, beter gehard.
En nu dolk tegen dolk.

BIANCA (*tot Guido*): O dood hem, dood hem!

SIMONE:

Blusch uit den fakkel, Bianca.

(*Bianca bluscht den fakkel uit.*)

Nu, mijn Heer,
Nu tot den dood van één van ons, of beiden,
Of misschien alle drie. (*Zij vechten.*) Ziedaar en daar!
Ha! duivel, heb ik je eindelijk in mijn greep?

(*Simone overweldigt Guido en drukt hem neêr op de tafel.*)

GUIDO:

Dwaas, doe uw wurgersvingers van mijn keel.
Ik ben mijn vaders eenge zoon. De staat
Heeft maar één erfgenaam. En 't valsche Frankrijk
Wacht op 't uitsterven van mijn vaders lijn
Om de stad te overvallen.

SIMONE:

Zwijg! Uw vader
Kan kinderloos alleen gelukkiger zijn.
Wat den staat aangaat, 'k denk, Firenze kan
Als loods aan 't stuur geen echtbreker gebruiken.
Gij zoudt haar leliën smetten.

GUIDO:

Weg uw handen!
Weg uw verdoemde handen. Laat los, zeg ik.

SIMONE:

Neen, in zoo'n handge schroef zijt gij gevangen
Dat niets meer u kan redden, en uw leven
Tezaamgedrongen in één stip van schande,
Eindt met die schande, en allerschandelijkst.

GUIDO:

O laat me een priester hebben vóór ik sterf!

SIMONE:

Waarvoor wil jij een priester? Biecht je zonden
Aan God dien je vanavond nog zult zien
En dan nooit meer. Biecht Hem je zonden, die
Is meest rechtvaardig in meêdoogenloosheid
En meest meêdoogend in rechtvaardigheid.

[69]

GUIDO:

O help mij, lieve Bianca, help mij, Bianca,
Gij weet dat ik geen kwaad bedreven heb.

SIMONE:

Is daar nog leven in die leugenlippen?
Sterf als een hond met slappe tong! Sterf! Sterf!
De stomme Arno zal straks uw lijk ontvangen
En spoelt onopgemerkt het weg naar zee.

GUIDO:

Heer Jezus, neem mijn arme ziel tot u!

SIMONE:

Amen. En nu komt de andere aan de beurt.

(*Guido sterft. Simone rijst op en ziet om naar Bianca. Zij komt op hem toe met wijdopen armen als verdwaasd.*)

BIANCA:

Gij waart zoo sterk, en 'k heb het nooit geweten!

SIMONE:

Gij waart zoo schoon, en 'k heb het nooit vermoed!

(*Hij kust haar op den mond.*)

Tot heden verschenen Tooneelspelen.

a. in de Nederlandsche Bibliotheek:

INA BOUDIER-BAKKER, 't Hoogste Recht, tooneelspel in 4 bedrijven. f 0.20; 0.30; 0.40	N. B. XXXV
J. F. E. CELLIERS, Liefde en Plig, Zuid-Afrikaans Tooneelspel in 4 bedrijven. Inleiding Dr. Engelenburg. Ingen. f 0.20; geb. 0.40	N. B. <u>LXXI</u>
MULTATULI, Vorstenschool. Met een Inleiding van Mevr. Douwes Dekker- Schepel en twee portretten. 4e druk, 8e-13e duizend. f 0.20; 0.30; 0.40	N. B. XVIII
MULTATULI, Aleid. Fragment van een onvoltooid gebleven blijspel. Met Inleiding van Mevr. Douwes Dekker-Schepel. f 0.20; 0.30; 0.40	N. B. XLVI
H. ROLAND HOLST-v. D. SCHALK, De Opstandelingen. Lyrisch treurspel in 3 bedrijven. f 0.30; 0.40; 0.50	N. B. LXXXIII*
J. A. SIMONS-MEES, De Veroveraar, Een spel van stemmingen in vijf bedrijven, met afbeelding. (Tweede druk; 7e-9e duizend). f 0.20; 0.30; 0.40	N. B. I
J. A. SIMONS-MEES, Atie's Huwelijk, Toneelspel in 4 bedrijven. (Tweede druk) f 0.20; 0.30; 0.40 Beide stukken samen in keurband f 1.—	N. B. XXIII
J. A. SIMONS-MEES, Een Paladijn. Fantastische comédie in 4 bedrijven. f 0.20; 0.30; 0.40	N. B. LXXXI
JOOST VAN DEN VONDEL, Adam in Ballingschap, of aller treurspelen Treurspel. Inleiding en aantekeningen van L. S. (Derde druk, 8e-11e duizend). f 0.20; 0.30; 0.40	N. B. LI.

b. in de Wereld-Bibliotheek:

ARISTOPHANES, De Ridder. Metrische vertaling van Dr. H. C. Muller. f 0.20; 0.30; 0.40	W. B. 70
Bj. BJÖRNSSON, Boven Menschelijke Kracht. Tooneelspel in twee deelen uit het Noorsch door Marg. Meyboom, met portret en Inleiding door L. S. f 0.40; 0.55; 0.70	W. B. 36/37
WOLFG. v. GOETHE, Iphigeneia in Tauris. In Nederlandsche verzen overgebracht door dr. P. C. Boutens. f 0.20; 0.30; 0.40	W. B. 96
GERHART HAUPTMANN, De Verdronken Klok. Sprookjesdrama, vertaald door en met inleiding van Mr. Isidore Hen. f 0.20; 0.30; 0.40	W. B. 43
FRIEDRICH HEBBEL, Maria Magdalena. Vertaling van Louis Landry. Met portret. (Ingenaaid en gecart. uitverk.); f 0.40	W. B. 19
HENRIC IBSEN, Steunpilaren der Maatschappij. Vert. F. Kapteyn, Inl. van L. S. (derde druk; 8e-10e duizend.) f 0.20; 0.30; 0.40	W. B. 4
HENRIC IBSEN, Een Poppenhuis (Nora). Tooneelspel in drie bedrijven, vert. Marg. Meyboom. Met portretten en inl. door L. S. (2e druk) (6e-8e duizend) f 0.20; 0.30; 0.40	W. B. 40
HENRIC IBSEN, Een Vijand van 't Volk. Vertaling van Marg. Meyboom. Inleiding van L. S. f 0.20; 0.30; 0.40	W. B. 73
HENRIC IBSEN, Mededingers naar de Kroon. Vertaald door Marg. Meyboom, inleiding van L. Simons. f 0.30; 0.40; 0.50	W. B. 119*
MOLIERE, De Schelmenstreken van Scapin. Een klucht in drie bedrijven. Vertaling S. J. Bouberg (Ingenaaid uitverkocht); f 0.30; 0.40	W. B. 16
MOLIERE, Geleerde Dames, metrische vertaling W. J. Wendel. f 0.20; 0.30; 0.40	W. B. 67
MOLIERE, Tartuffe, metrische vertaling W. J. Wendel. f 0.20; 0.30; 0.40	W. B. 112

PLAUTUS. De Tweelingbroeders. Metrische vertaling der „Menaechmi” door Prof. Dr. H. van Herwerden.	f 0.20; 0.30; 0.40	W. B. 88	
WILLIAM SHAKESPEARE, Vertaling Dr. Edw. B. Koster.		W. B.	
a) Coriolanus	} per stuk f 0.20; 0.30; 0.40;	21	
b) Macbeth		77	
c) Othello		91	
d) Antonius en Cleopatra	} per stuk f 0.35; 0.60; 1.—		keuruitgaaf
e) De koopman van Venetië			
BERNARD SHAW, Je kunt 't nooit weten. Komedie in 4 bedrijven. Vertaling van Ph. G. Gunning. Inl. v. L. S. en portret van Shaw.	f 0.20; 0.30; 0.40	W. B. 81	[iii]
BERNARD SHAW, Mevrouw Warrens Bedrijf, vert. door J. A. Simons-Mees. Inleiding van L. S.	f 0.20; 0.30; 0.40	W. B. 91	
BERNARD SHAW, Mensch en Oppermensch met aanhangsel Het Handboek van den Revolutionnair. Vert. J. A. Simons-Mees. Inleiding L. S.	f 0.30; 0.40; 0.50	W. B. 128*	
SOPHOCLES, Antigone, Nieuwe vertaling van Dr. H. C. Muller. Met afbeelding.	f 0.20; 0.30; 0.40	W. B. 44	
PERCY BYSSHE SHELLEY, Prometheus ontboeid . Van inleiding voorzien en vertaald door A. Gutteling.	f 0.20; 0.30; 0.40	W. B. 127	
<i>c. in de Russische Bibliotheek:</i>			
N. W. GOGOLJ, De Revisor, uit het Russisch door Jos. C. Termaat	Ingen. f 0.70; geb. f 1.—	R. B. 11/12	
MAXIM GORKIEJ, Zonnekinderen. Uit het Russisch door Jos. C. Termaat.	Ingen. f 0.70; geb. f 1.—	R. B. 6/7	
D. S. MEREZJKOWSKJOE, Paul I, drama in 5 bedrijven, vert. door Annie de Graaff.	Ing. f 0.70; geb. f 1.—	R. B. 17/18	
<i>d. In de Oorspronkelijke Uitgaven:</i>			
J. A. SIMONS-MEES. Tooneelspelen—twee bundels,	per bundel, ingen. f 1.25; geb. f 1.90.		
<i>Eerste Bundel:</i> Twee Levenskringen; Van Hoogten en Vlakten; Zijn Evenbeeld. Inleiding van L. S.			
<i>Tweede Bundel:</i> Een Moeder; Sint Elisabeth; Kasbloem.			

OVERZICHT AANGEBRACHTE CORRECTIES

De volgende correcties zijn aangebracht in de tekst:

Plaats	Bron	Correctie
Blz. 13	;	:
Blz. 41	Tenmiste	Tenminste
Blz. 42	al	als
Blz. 43	HORODIAS	HERODIAS
Blz. 55	nietswaard	niets waard
Blz. 58	En	Een
Blz. i	[Niet in bron]	LXXI
Blz. i	[Niet in bron]	.
Blz. ii	[Niet in bron]	f
Blz. ii	--	-
Blz. ii	[Niet in bron]	.
Blz. iii	[Niet in bron]	.
Blz. iii	[Niet in bron]	.
Blz. iii	,	[Verwijderd]
Blz. iii	,	[Verwijderd]

Creating the works from print editions not protected by U.S. copyright law means that no one owns a United States copyright in these works, so the Foundation (and you!) can copy and distribute it in the United States without permission and without paying copyright royalties. Special rules, set forth in the General Terms of Use part of this license, apply to copying and distributing Project Gutenberg™ electronic works to protect the PROJECT GUTENBERG™ concept and trademark. Project Gutenberg is a registered trademark, and may not be used if you charge for an eBook, except by following the terms of the trademark license, including paying royalties for use of the Project Gutenberg trademark. If you do not charge anything for copies of this eBook, complying with the trademark license is very easy. You may use this eBook for nearly any purpose such as creation of derivative works, reports, performances and research. Project Gutenberg eBooks may be modified and printed and given away—you may do practically ANYTHING in the United States with eBooks not protected by U.S. copyright law. Redistribution is subject to the trademark license, especially commercial redistribution.

START: FULL LICENSE

THE FULL PROJECT GUTENBERG LICENSE

PLEASE READ THIS BEFORE YOU DISTRIBUTE OR USE THIS WORK

To protect the Project Gutenberg™ mission of promoting the free distribution of electronic works, by using or distributing this work (or any other work associated in any way with the phrase “Project Gutenberg”), you agree to comply with all the terms of the Full Project Gutenberg™ License available with this file or online at www.gutenberg.org/license.

Section 1. General Terms of Use and Redistributing Project Gutenberg™ electronic works

1.A. By reading or using any part of this Project Gutenberg™ electronic work, you indicate that you have read, understand, agree to and accept all the terms of this license and intellectual property (trademark/copyright) agreement. If you do not agree to abide by all the terms of this agreement, you must cease using and return or destroy all copies of Project Gutenberg™ electronic works in your possession. If you paid a fee for obtaining a copy of or access to a Project Gutenberg™ electronic work and you do not agree to be bound by the terms of this agreement, you may obtain a refund from the person or entity to whom you paid the fee as set forth in paragraph 1.E.8.

1.B. “Project Gutenberg” is a registered trademark. It may only be used on or associated in any way with an electronic work by people who agree to be bound by the terms of this agreement. There are a few things that you can do with most Project Gutenberg™ electronic works even without complying with the full terms of this agreement. See paragraph 1.C below. There are a lot of things you can do with Project Gutenberg™ electronic works if you follow the terms of this agreement and help preserve free future access to Project Gutenberg™ electronic works. See paragraph 1.E below.

1.C. The Project Gutenberg Literary Archive Foundation (“the Foundation” or PGLAF), owns a compilation copyright in the collection of Project Gutenberg™ electronic works. Nearly all the individual works in the collection are in the public domain in the United States. If an individual work is unprotected by copyright law in the United States and you are located in the United States, we do not claim a right to prevent you from copying, distributing, performing, displaying or creating derivative works based on the work as long as all references to Project Gutenberg are removed. Of course, we hope that you will support the Project Gutenberg™ mission of promoting free access to electronic works by freely sharing Project Gutenberg™ works in compliance with the terms of this agreement for keeping the Project Gutenberg™ name associated with the work. You can easily comply with the terms of this agreement by keeping this work in the same format with its attached full Project Gutenberg™ License when you share it without charge with others.

1.D. The copyright laws of the place where you are located also govern what you can do with this work. Copyright laws in most countries are in a constant state of change. If you are outside the United States, check the laws of your country in addition to the terms of this agreement before downloading, copying, displaying, performing, distributing or creating derivative works based on this work or any other Project Gutenberg™ work. The Foundation makes no representations concerning the copyright status of any work in any country other than the United States.

1.E. Unless you have removed all references to Project Gutenberg:

1.E.1. The following sentence, with active links to, or other immediate access to, the full Project Gutenberg™ License must appear prominently whenever any copy of a Project Gutenberg™ work (any work on which the phrase “Project Gutenberg” appears, or with which the phrase “Project Gutenberg” is associated) is accessed, displayed, performed, viewed, copied or distributed:

This eBook is for the use of anyone anywhere in the United States and most other parts of the world at no cost and with almost no restrictions whatsoever. You may copy it, give it away or re-use it under the terms of the Project Gutenberg License included with this eBook or online at www.gutenberg.org. If you are not located in the United States, you will have to check the laws of the country where you are located before using this

1.E.2. If an individual Project Gutenberg™ electronic work is derived from texts not protected by U.S. copyright law (does not contain a notice indicating that it is posted with permission of the copyright holder), the work can be copied and distributed to anyone in the United States without paying any fees or charges. If you are redistributing or providing access to a work with the phrase “Project Gutenberg” associated with or appearing on the work, you must comply either with the requirements of paragraphs 1.E.1 through 1.E.7 or obtain permission for the use of the work and the Project Gutenberg™ trademark as set forth in paragraphs 1.E.8 or 1.E.9.

1.E.3. If an individual Project Gutenberg™ electronic work is posted with the permission of the copyright holder, your use and distribution must comply with both paragraphs 1.E.1 through 1.E.7 and any additional terms imposed by the copyright holder. Additional terms will be linked to the Project Gutenberg™ License for all works posted with the permission of the copyright holder found at the beginning of this work.

1.E.4. Do not unlink or detach or remove the full Project Gutenberg™ License terms from this work, or any files containing a part of this work or any other work associated with Project Gutenberg™.

1.E.5. Do not copy, display, perform, distribute or redistribute this electronic work, or any part of this electronic work, without prominently displaying the sentence set forth in paragraph 1.E.1 with active links or immediate access to the full terms of the Project Gutenberg™ License.

1.E.6. You may convert to and distribute this work in any binary, compressed, marked up, nonproprietary or proprietary form, including any word processing or hypertext form. However, if you provide access to or distribute copies of a Project Gutenberg™ work in a format other than “Plain Vanilla ASCII” or other format used in the official version posted on the official Project Gutenberg™ website (www.gutenberg.org), you must, at no additional cost, fee or expense to the user, provide a copy, a means of exporting a copy, or a means of obtaining a copy upon request, of the work in its original “Plain Vanilla ASCII” or other form. Any alternate format must include the full Project Gutenberg™ License as specified in paragraph 1.E.1.

1.E.7. Do not charge a fee for access to, viewing, displaying, performing, copying or distributing any Project Gutenberg™ works unless you comply with paragraph 1.E.8 or 1.E.9.

1.E.8. You may charge a reasonable fee for copies of or providing access to or distributing Project Gutenberg™ electronic works provided that:

- You pay a royalty fee of 20% of the gross profits you derive from the use of Project Gutenberg™ works calculated using the method you already use to calculate your applicable taxes. The fee is owed to the owner of the Project Gutenberg™ trademark, but he has agreed to donate royalties under this paragraph to the Project Gutenberg Literary Archive Foundation. Royalty payments must be paid within 60 days following each date on which you prepare (or are legally required to prepare) your periodic tax returns. Royalty payments should be clearly marked as such and sent to the Project Gutenberg Literary Archive Foundation at the address specified in Section 4, “Information about donations to the Project Gutenberg Literary Archive Foundation.”
- You provide a full refund of any money paid by a user who notifies you in writing (or by e-mail) within 30 days of receipt that s/he does not agree to the terms of the full Project Gutenberg™ License. You must require such a user to return or destroy all copies of the works possessed in a physical medium and discontinue all use of and all access to other copies of Project Gutenberg™ works.
- You provide, in accordance with paragraph 1.F.3, a full refund of any money paid for a work or a replacement copy, if a defect in the electronic work is discovered and reported to you within 90 days of receipt of the work.
- You comply with all other terms of this agreement for free distribution of Project Gutenberg™ works.

1.E.9. If you wish to charge a fee or distribute a Project Gutenberg™ electronic work or group of works on different terms than are set forth in this agreement, you must obtain permission in writing from the Project Gutenberg Literary Archive Foundation, the manager of the Project Gutenberg™ trademark. Contact the Foundation as set forth in Section 3 below.

1.F.

1.F.1. Project Gutenberg volunteers and employees expend considerable effort to identify, do copyright research on, transcribe and proofread works not protected by U.S. copyright law in creating the Project Gutenberg™ collection. Despite these efforts, Project Gutenberg™ electronic works, and the medium on which they may be stored, may contain “Defects,” such as, but not limited to, incomplete, inaccurate or corrupt data, transcription errors, a copyright or other intellectual property infringement, a defective or damaged disk or other medium, a computer virus, or computer codes that damage or cannot be read by your equipment.

1.F.2. LIMITED WARRANTY, DISCLAIMER OF DAMAGES - Except for the “Right of Replacement or Refund” described in paragraph 1.F.3, the Project Gutenberg Literary Archive Foundation, the owner of the Project Gutenberg™ trademark, and any other party distributing a Project

Gutenberg™ electronic work under this agreement, disclaim all liability to you for damages, costs and expenses, including legal fees. YOU AGREE THAT YOU HAVE NO REMEDIES FOR NEGLIGENCE, STRICT LIABILITY, BREACH OF WARRANTY OR BREACH OF CONTRACT EXCEPT THOSE PROVIDED IN PARAGRAPH 1.F.3. YOU AGREE THAT THE FOUNDATION, THE TRADEMARK OWNER, AND ANY DISTRIBUTOR UNDER THIS AGREEMENT WILL NOT BE LIABLE TO YOU FOR ACTUAL, DIRECT, INDIRECT, CONSEQUENTIAL, PUNITIVE OR INCIDENTAL DAMAGES EVEN IF YOU GIVE NOTICE OF THE POSSIBILITY OF SUCH DAMAGE.

1.F.3. LIMITED RIGHT OF REPLACEMENT OR REFUND - If you discover a defect in this electronic work within 90 days of receiving it, you can receive a refund of the money (if any) you paid for it by sending a written explanation to the person you received the work from. If you received the work on a physical medium, you must return the medium with your written explanation. The person or entity that provided you with the defective work may elect to provide a replacement copy in lieu of a refund. If you received the work electronically, the person or entity providing it to you may choose to give you a second opportunity to receive the work electronically in lieu of a refund. If the second copy is also defective, you may demand a refund in writing without further opportunities to fix the problem.

1.F.4. Except for the limited right of replacement or refund set forth in paragraph 1.F.3, this work is provided to you 'AS-IS', WITH NO OTHER WARRANTIES OF ANY KIND, EXPRESS OR IMPLIED, INCLUDING BUT NOT LIMITED TO WARRANTIES OF MERCHANTABILITY OR FITNESS FOR ANY PURPOSE.

1.F.5. Some states do not allow disclaimers of certain implied warranties or the exclusion or limitation of certain types of damages. If any disclaimer or limitation set forth in this agreement violates the law of the state applicable to this agreement, the agreement shall be interpreted to make the maximum disclaimer or limitation permitted by the applicable state law. The invalidity or unenforceability of any provision of this agreement shall not void the remaining provisions.

1.F.6. INDEMNITY - You agree to indemnify and hold the Foundation, the trademark owner, any agent or employee of the Foundation, anyone providing copies of Project Gutenberg™ electronic works in accordance with this agreement, and any volunteers associated with the production, promotion and distribution of Project Gutenberg™ electronic works, harmless from all liability, costs and expenses, including legal fees, that arise directly or indirectly from any of the following which you do or cause to occur: (a) distribution of this or any Project Gutenberg™ work, (b) alteration, modification, or additions or deletions to any Project Gutenberg™ work, and (c) any Defect you cause.

Section 2. Information about the Mission of Project Gutenberg™

Project Gutenberg™ is synonymous with the free distribution of electronic works in formats readable by the widest variety of computers including obsolete, old, middle-aged and new computers. It exists because of the efforts of hundreds of volunteers and donations from people in all walks of life.

Volunteers and financial support to provide volunteers with the assistance they need are critical to reaching Project Gutenberg™'s goals and ensuring that the Project Gutenberg™ collection will remain freely available for generations to come. In 2001, the Project Gutenberg Literary Archive Foundation was created to provide a secure and permanent future for Project Gutenberg™ and future generations. To learn more about the Project Gutenberg Literary Archive Foundation and how your efforts and donations can help, see Sections 3 and 4 and the Foundation information page at www.gutenberg.org.

Section 3. Information about the Project Gutenberg Literary Archive Foundation

The Project Gutenberg Literary Archive Foundation is a non-profit 501(c)(3) educational corporation organized under the laws of the state of Mississippi and granted tax exempt status by the Internal Revenue Service. The Foundation's EIN or federal tax identification number is 64-6221541. Contributions to the Project Gutenberg Literary Archive Foundation are tax deductible to the full extent permitted by U.S. federal laws and your state's laws.

The Foundation's business office is located at 809 North 1500 West, Salt Lake City, UT 84116, (801) 596-1887. Email contact links and up to date contact information can be found at the Foundation's website and official page at www.gutenberg.org/contact

Section 4. Information about Donations to the Project Gutenberg Literary Archive Foundation

Project Gutenberg™ depends upon and cannot survive without widespread public support and donations to carry out its mission of increasing the number of public domain and licensed works that can be freely distributed in machine-readable form accessible by the widest array of equipment including outdated equipment. Many small donations (\$1 to \$5,000) are particularly important to maintaining tax exempt status with the IRS.

The Foundation is committed to complying with the laws regulating charities and charitable donations in all 50 states of the United States. Compliance requirements are not uniform and it takes a considerable effort, much paperwork and many fees to meet and keep up with these requirements. We do not solicit donations in locations where we have not received written confirmation of compliance. To SEND DONATIONS or determine the status of compliance for any particular state visit www.gutenberg.org/donate.

While we cannot and do not solicit contributions from states where we have not met the solicitation requirements, we know of no prohibition against accepting unsolicited donations from donors in such states who approach us with offers to donate.

International donations are gratefully accepted, but we cannot make any statements concerning tax treatment of donations received from outside the United States. U.S. laws alone swamp our small staff.

Please check the Project Gutenberg web pages for current donation methods and addresses. Donations are accepted in a number of other ways including checks, online payments and credit card donations. To donate, please visit: www.gutenberg.org/donate

Section 5. General Information About Project Gutenberg™ electronic works

Professor Michael S. Hart was the originator of the Project Gutenberg™ concept of a library of electronic works that could be freely shared with anyone. For forty years, he produced and distributed Project Gutenberg™ eBooks with only a loose network of volunteer support.

Project Gutenberg™ eBooks are often created from several printed editions, all of which are confirmed as not protected by copyright in the U.S. unless a copyright notice is included. Thus, we do not necessarily keep eBooks in compliance with any particular paper edition.

Most people start at our website which has the main PG search facility: www.gutenberg.org.

This website includes information about Project Gutenberg™, including how to make donations to the Project Gutenberg Literary Archive Foundation, how to help produce our new eBooks, and how to subscribe to our email newsletter to hear about new eBooks.